

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 5, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

PENKTADIENIS - FRIDAY, LIEPA - JULY 5, 1996

Nr. 130

LDDP prarastas įstatymas vadinamas nusikaltimu šalies ekonomijai

Vilnius, liepos 2 d. (AGEP) — Seimo socialdemokratų frakcijos narys Rimantas Dagys mano, kad tie Seimo nariai, kurie praėjusią savaitę balsavo už Specialiosios paskirties bendrovių ir jų veiklos sričių įstatymo 2-ojo straipsnio pataisą, turėtų „pasitraukti iš politinės arenos“. Ši pataisa, pasak R. Dagio, leidžia padidinti privataus kapitalo dydį energetiniuose objektuose ir yra „nusikaltimas šalies ekonomijai“.

„LDDP elgiasi kaip klaninė dešinioji partija“, teigė Seimo narys antradienį spaudos konferencijoje. R. Dagio nuomone, siekiant pagreitinti energetinių imonių privatizavimą, pasiektas „absurdas“. Taip jis įvertino siūlymus už energetikos sistemos skolas vakaruose užstatyti Kauno hidroelektrinė ar privatizuoti Biržų naftotiekį.

Socialdemokratų nuomone, tai pelningos imonės, kurioms nereikia praktiškai jokių inves-

ticijų. „Stovi vienas vamzdis, teka nafta, nieko nereikia daryti, bet būtinai norima padidinti privatinį interesų kiekį“, sakė R. Dagys.

Socialdemokratams neramina ir tai, kad, jų vertinimu, vis daugiau pastebima valdanciosios ir opozicinės konservatorių partijų susitarimų. Jis išreiškė susirūpinimą, ar tokiu atveju, kai nesilaikoma žodžio, bus po Seimo rinkimų įgyvendintas opozicinių partijų susitarimas dėl strateginių objektų. Pasak R. Dagio, jau matyti bandymų privatizuoti Vilniuje vanden-tiekio sistemos objektus.

R. Dagys labai kritikavo ir naująją Seimo Rinkimų įstatymo redakciją. Jis teigė, kad socialdemokratų neįsijaudina iki 5% pakeltas rinkimų barjeras. „Tačiau Lietuvoje galioja taisyklė, kas kasa duobę kitam, pats įkrenta. Socialdemokratų nenustebintų, jeigu LDDP ir Konservatoriai neįveiktų šio barjero“, perspėjo Seimo narys.

Kyšininkavimas energetikoje ir bankininkystėje kelia pavojų valstybei

Vilnius, liepos 2 d. (AGEP) — Kyšininkavimas, nusikalstamumas bei kontrabandos mastai iš energetikos ir bankininkystės jau persikėlė į maisto, baldų bei kitas pramonės šakas ir pradėjo ištumti legalią verslininkystę, sakė Lietuvos Saugumo departamento vadovas Jurgis Jurgelis susitikime su Seimo konservatorių frakcija pirmadienį.

Šalies saugumo vadovas neslėpė, kad energetikos krizė šiandien nėra tik maisto, kokia buvo antraisiais Lietuvos nepriklausomybės metais, t.y. blokadas metu. J. Jurgelio duomenimis, nėra nė vieno pasienio

posto, kuriame nebūtų iš kontrabandos surenkamo „bendro katilo“, iš kurio duoklė piramide nekeliama aukšty. Tokia kontrabandinių duoklių sistema veikia ir muitinėje.

Saugumo departamento generalinis direktorius informavo, kad per pusantro mėnesio pernai metų pabaigoje į Lietuvą įvažiuavo traukinių sąstatai su nelegaliu kuru, tačiau po dienos visi įvažiuojantys bei kroviniai gabenimo dokumentai dingę geležinkelio tarnyboje. „Kai dingsta traukinių sąstatai, atsekti nelegalaus naftos biznio neįmanoma“, sakė J. Jurgelis.

Prezidentas priekaištauja energetikos ministrui

Vilnius, liepos 1 d. (Elta) — Prezidentas Algirdas Brazauskas priekaištauja energetikos ministrui Sauliui Kutui, dėl to, kad jis „nesupranta, kas yra valstybės siena ir jos saugumas“. Pirmadienį spaudos konferen-

Akrobatiniai skraidymai Valstybės dienai

Vilnius, liepos 1 d. (AGEP) — Ketvirtadienį Kaune, Nemuno saloje vyks Jurgio Kairo skraidymai, kuriuos lakūnas skiria artėjančiai Mindaugo karūnavimo — Valstybės dienai liepos 6-ąją.

Įžymus lakūnas Jurgis Kairys ta proga atliks unikalią triuką: lėktuvu praskris po žemum tiltu. Programoje taip pat bus naujoji skrydžio kompozicija pagal Franz Schubert „Ave Maria“ ir ištrauka iš J. Kairo pasirodymo pasaulio taurės varžybose.

J. Kairys yra vienintelis lakūnas Lietuvoje, turintis oficialų leidimą akrobatiniams skrydžiams žemumoje aukštyuose.

Saugumo sumetimais 10 minučių prieš J. Kairo skraidymą bus uždarytas pėsčiųjų tiltas į Nemuno salą.

cijoje atsakydamas į klausimą dėl kai kurių Seimo frakcijų reikalavimo atleisti S. Kutą iš pareigų už tai, kad neseniai trumpam buvo atjungta elektra Lietuvos strateginiams objektams, valstybės vadovas pabrėžė, kad energetikos ministras turi būti ne tik savo srities specialistas, bet ir politikas.

Praėjusią savaitę kelios opozicinės Seimo frakcijos savo pareiškimuose pareikalavo „nedelsiant atstatyti energetikos ministrą Saulių Kutą už jo grasinimus ar mėginimus už didelių įsiskolinimus atjungti elektrą tiekimą Lietuvos kariuomenei“.

S. Kutas taip pat kaltinamas tuo, kad birželio 21 d. buvo nutrauktas elektros tiekimas flotei, be to energetikai išjungė valstybės sienos radarus. „Beveik keturiom valandom Lietuvos pasienis tapo „kurčias ir aklas“, teigiama pareiškimė ir reikalaujama kaltus asmenis patraukti baudžiamojon atsakomybėn.

Lietuvos prezidentas pripažino, kad „mūsų šaliai labai nesisekė su energetikų vadovybe ir mes daug dėl to praradome“. Tačiau A. Brazauskas tiesiogiai neatsakė, ar sieks S. Kuto atšalinimo.



Birželio 22 d., Florencijoje, Italijoje, pasibaigę Europos Sąjungos valstybių ir vyriausybės vadovų susitikimas, kuriame dalyvavo ir Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas. Nuotraukoje iš k. Britanijos premjeras John Major, Lietuvos prezidentas, Rumunijos prezidentas Ion Iliescu, Vokietijos kancleris Helmut Kohl, Italijos premjeras R. Prodi ir Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac. Paklaustas, ar yra pasiekimų Europos Sąjungos požiūriu, ir Baltijos valstybės ir jų būsimą narys, A. Brazauskas pasakė, kad stojimo tvarkaraščio klausimai nebuvo oficialiai aptartami, bet kad dabar kitų narysės prašantių valstybių tarpe į tris Baltijos šalis žiūrima kaip į vienetą.

A. Brazauskas vyks į Vokietiją

Vilnius, liepos 1 d. (AGEP) — Prezidentas Algirdas Brazauskas tikisi su Vokietijos kancleriu Helmut Kohl aptarti įvairias politines ir ekonomines problemas — tiek globalinę Europos saugumo architektūrą, tiek ir praktinius sunkumus dėl griežto vizų režimo.

Vizitą Vokietijoje A. Brazauskas pradės liepos 3 d. Miunchene nuo paskaitos vokiečių vers-

lininkams apie juridines ir ekonomines sąlygas užsienio investicijoms Lietuvoje. Ketvirtadienį jis Bonoje susitiks su prezidentu Roman Herzog, po jo — su kancleriu Helmut Kohl. Spaudos konferencijoje pirmadienį A. Brazauskas sakė noris su Vokietijos vadovais aptarti saugumo žemyne reikalus bei pareikšti didelį Lietuvos suinteresuotumą sulaukti vo-

kiečių investicijų. Prezidentas žada dar kartą priminti Lietuvos siūlymą atsisakyti vizų režimo tarp abiejų šalių, kuris, anot jos, „labai apsunkina šalių santykius“. Tūkstančiai žmonių dabar laukia eilės, kad gautų Vokietijos ambasadoje Vilniuje vizą kelionei į Vokietiją.

Į Lietuvą prezidentas grįš penktadienį.

Ukraina turi naują Konstituciją

Kijevas, birželio 29 d. (AP) — Po daugelio mėnesių spyrioni-mosi iš komunistų parlamentarų, Ukrainos parlamentas penktadienį priėmė naują Konstituciją — pirmąją po nepriklausomybės paskelbimo, Konstitucija buvo priimta 315-36 balsų santykiu, baigiant dramatišką, 23 valandas trukusią sesiją.

Ukrainos parlamento — Aukščiausiosios Tarybos — didžiausioji frakcija — komunistų priešinosi siūlomam Konstitucijos projektui: jame išsakoma privatinė žemės bei imonių nuosavybė. Jie taip pat reikalavo, kad šalyje rusų kalba būtų įteisinta lygiomis teisėmis kartu su ukrainiečių kalba.

Komunistai ir jų šalininkai turi apie 170 balsų 450 vietų turinčioje Aukščiausiosios Taryboje. Naujai Konstitucijai praveisti reikėjo dviejų trečdalių visų balsų, t.y. 301.

Bandymas išvesti iš aklaivietės, kurioje jau tris mėnesius atsidūrė Konstitucijos klausimas, prezidentas Leonid Kučma birželio 26 d. pasiūlė praveisti referendumą dėl kito Konstitucijos projekto, kuriam komunistai dar stipriai priešinosi. Tame projekte prezidentas turėtų daugiau galios, parlamentas susidarytų iš dviejų dalių ir Krymas turėtų ribotą autonomiją.

Kultūros ministras atvyksta į Šokių šventę

Vilnius, liepos 2 d. (Elta) — Antradienį Lietuvos kultūros ministras Juozas Nekrošius išskrido į JAV dalyvauti X Pasaulio lietuvių šokių šventėje. Vizito programoje numatyta susitikimai su šventės organizatoriais ir dalyviais, bendrų Lietuvos ir užsienio lietuvių kultūrinio bendradarbiavimo programų aptarimas.

Dešimtojoje Pasaulio lietuvių šokių šventėje taip pat dalyvaus ansamblis „Grandinėle“ iš Panevėžio.

Lietuvos geležinkelininkai derasi su vokiečių „Krupp“

Vilnius, birželio 26 d. (LR-AGEP) — Valstybinė įmonė „Lietuvos geležinkeliai“ derasi su vienu didžiausių pasaulyje plieno gamintojų — Vokietijos bendrove „Krupp GHT“, rašo „Lietuvos rytas“.

Su vokiečiais deramasi dėl lokomotyvų remonto įrangos bei papildomos elektros įrangos, atitinkančios Europos standartus, pirkimo. Ši įranga būtų panaudojama keleiviniams vagonams. Vokiečiai siūlo perduoti ar kitaip perduoti Lietuvai naudotus lokomotyvus, keleivinius vagonus bei jų gamybos įrangą.

Derybos dėl investicijų vyksta jau daugiau kaip vienerius metus. Lietuva ir „Krupp“ ketina bendradarbiauti, statant krovinių terminalą Kaune bei tiesiant europinį geležinkelį nuo Lenkijos sienos iki Kauno. Išankstiniais duomenimis investicijos į šį projektą vertinamos 200 milijonais dolerių. Metų pabaigoje ketinama paleisti vadinamąjį švytuoklinį traukinį, kuris beveik nestabdomas ir neišformuojamas vežtu krovinius iš Kiel uosto Vokietijoje per Mūkrą, Klaipėdą, Minską iki Maskvos ir atgal.

Lenkija ir Lietuva pasirašė laisvosios prekybos sutartį

Vilnius, birželio 28 d. (AGEP) — Lietuva ir Lenkija, pasirašydamos laisvosios prekybos sutartį, ketvirtadienį Baltijos šalims atvėrė kelią į Vidurio Europos Laisvosios Prekybos

Sutarties organizaciją CEFTA, buvusio sovietinio bloko šalių ekonominę sąjungą. „Tai svarbus žingsnis Lietuvos siekimui prisijungti prie CEFTA, ir Lenkija palaiko šiuos siekius“, pasakė Lenkijos ministras pirmininkas Włodzimierz Cimoszewicz.

Lietuvos premjeras Mindaugas Stankevičius, atvykęs į Varšuvą dviejų dienų vizito, pasakė, kad Lietuva iki šių metų pabaigos turėtų pasirašyti tokias pat sutartis ir su kitomis CEFTA narėmis: Čekija, Vengrija, Slovakija ir Slovėnija. Be Lietuvos į CEFTA duris beldžia si Rumunija, Bulgarija, Ukraina bei kitos Baltijos šalys — Latvija ir Estija.

W. Cimoszewicz sakė, jog rugsėjo mėnesį vyksiančiame CEFTA narių susitikime bus aptartas pareiškimai dėl narystės ir, greičiausiai, bus teigiama įvertinti.

Lietuvos premjero vizitas tęsis dvi dienas. Ketvirtadienį jis taip pat susitiko su Lenkijos prezidentu Aleksander Kwasniewski.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Lietuvos ir Latvijos derybos dėl jūros sienos tęsis

Vilnius, liepos 2 d. (AGEP) — Lietuvos ir Latvijos pozicijų dėl jūros sienos supratimo stiprėja, bet susitarimo perspektyva tebėra tolima, sako Lietuvos derybininkų vadovas. Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Rimantas Šidlauskas vadovavo Lietuvos delegacijai pirmadienį Rygoje vykusioje derybų sesijoje dėl valstybės sienos ir ekonominės zonos bei valstybės sienos Baltijos jūroje nustatymo.

Pasak diplomato, Rygoje pasikeista nuomonėmis apie „vieną Latvijos skaičiavimo pasiūlymą ir vieną pakoreguotą Lietuvos siūlymą“. Pasiūlymų esmė neatskleidžiama abiejų pusių sutarimu.

R. Šidlauskas, kalbėdamasis su korespondentu, pažymėjo, kad derybos vyksta geranoriškumo dvasioje, pabrėžiant abiejų šalių politinę valią kuo greičiau susitarti dėl sienos. Nepaisant to, procesas užtrunka dėl kai kurių itin jautrių aplinkybių, įskaitant numanomą didelį

naftos telkinį dabar ginčijamos priklausomybės Baltijos jūros dugno plote.

Jūros sienos ir ekonominės zonos derybos bus tęsiamos Vilniuje liepos 22 dieną. R. Šidlauskas tuo tarpu skeptiškai vertina staigaus pasistūmėjimo link sutarties galimybę. „Artimiausias raundas nežada būti toks rezultatyvus, kad sienos klausimai būtų iš esmės išspręsti“, sakė jis.

Latvijos delegacijai derybose vadovauja užsienio reikalų valstybės ministras Juris Sinka.

Lietuvos ir Latvijos, kurios jau susitarė dėl sausumos sienos, derybos dėl jūros sienos su įvairios trukmės pertraukomis vyksta jau daugiau nei porą metų. Šalių nesutarimai buvo ypač sustiprėję pernai rudeni, kai Latvijos vyriausybė pasirašė sutartį su JAV kompanija „AMOCO“ ir Švedijos „OPAB“, duodančia joms teisę vykdyti naftos telkinių žvalgybą ginčijamos priklausomybės Baltijos jūros dugno dalyje.

Liberalai mano, kad partijoms neverta demonstruoti savo negalę

Vilnius, birželio 28 d. (AGEP) — Seime atstovų neturinti Lietuvos Liberalų Sąjunga (LLS) neketina tapti bendro partijų pareiškimo dėl pakeisto Seimo rinkimų įstatymo iniciatore. Partijos pirmininkas Eugenijus Gentvilas sakė, kad jis nepitaria nuostatai, jog Seime atstovaujamos tik tos partijos, kurios surenka 5% rinkėjų balsų proporcinguose rinkimuose.

Gentvilas mano, kad tai perspektyvų neturintis sprendimas, nes jis sukuria prece-

dentą plėtotis dvipartinei sistemai. „Pasaulio praktika rodo, kad tokiose mažose valstybėse, kaip Lietuva, veikia daugiapartinė sistema. Ji veikia normaliai ir varžosi daug palyginti nedidelių partijų“, teigė liberalų vadovas.

E. Gentvilas sakė, kad liberalai neskelbs kokio nors savo surenka 5% rinkėjų balsų partijos pareiškimo šiuo klausimu. „Mes manome, kad neverta rodyti savo negalios — tai yra, nesugebėjimo surinkti atitinkamą kiekį balsų. Bet jeigu tokio pareiškimo iniciatyva iškels kitos politinės jėgos, mes prisidėsime prie jo“, pabrėžė LLS pirmininkas.

Liberalai prieš ketverius metus įvykusiuose Seimo rinkimuose surinko apie 1.5% balsų.

Linkėjimai Lietuvos olimpiečiams

Vilnius, liepos 2 d. (Elta) — Linkėjimus sportininkams į Vilnių atsiuntė Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto atstovai užsienyje: Artūras Mičiūnas iš Argentinos ir Jurgis Janavičius iš Australijos. „Kartu su viso pasaulio lietuvių tikimės ir trokštame, kad žaidynių stadione kylant nugalėtojų vėliavoms suplevėsotų ir mūsų trispalvė“, rašo J. Janavičius.

„Olimpinės žaidynės kiekvienas sportininkas tampa savo šalies ambasadorium. Pasaulio akys bus nukreiptos į Jus“, rašo A. Mičiūnas. „Tad mes, Argentinos lietuviai, iš širdies gėlių linkime sportininkams daug laimės ir geriausių sėkmės „Atlantoje '96“. Mūsų akys, ausys, širdys ir siela bus su lietuvių olimpiečiais“.

KALENDORIUS

Liepos 5 d.: Šv. Antanas Zaccaria, kunigas (1503-1539); Gintas, Limantė, Filomena, Lakštutė.

Liepos 6 d.: Šv. Marija Goret, mergelė-kankinė (1890-1902); Ramutis, Estera, Pulgis, Ritonė. 1253 m. Mindaugas karūnuotas karalium. Lietuvos Valstybės diena.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė: Irena Regienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
OLIMPINĖS RINKTINĖS,
DALYVAUJANČIOS XXVI
OLIMPIADOS ŽAIDYNĖSE
ATLANTOJE SĄRAŠAS

1. Stasys Šaparnis, Vilnius, misijos vadovas
2. Kazys Steponavičius, Vilnius, misijos vadovo pavaduotojas
3. Remigijus Gaška, JAV, olimpinis atšė
4. Ijolė Domarkienė, Vilnius, akreditacijos ir ryšių su OK atstovė
5. Laimonas Tapinas, Vilnius, spaudos atšė
6. Vytautas Zumeris, Vilnius, krepšinio rinktinės gydytojas
7. Juozas Petkevičius, Kaunas, krepšinio rinktinės masažistas
8. Dalius Barkauskas, Kaunas, gydytojas
9. Zigmantas Žitkauskas, Vilnius, masažistas
10. Vladas Sklizmantas, Vilnius, gydytojas
11. Vitalijus Sliusorenko, Klaipėda, dviračių sporto r-nės gydytojas
12. Vasilijus Spundovas, Vilnius, dviračių sp. r-nės mechanikas
13. Vidas Kupčinskis, Kaunas, b/k irklavimas
14. Valdas Mizeras, Kaunas, b/k irklavimas
15. Juozas Gedminas, Kaunas, treneris
16. Vitalijus Karpačiauskas, Panevėžys, bokšas
17. Julius Kibas, Panevėžys, treneris
18. Artūras Kasputis, Klaipėda, dviratis - trekas-plantas
19. Remigijus Lupeikis, Klaipėda, dviratis - trekas-plantas
20. Artūras Trumpauskas, Klaipėda, dviratis - trekas
21. Mindaugas Umbras, Klaipėda, dviratis - trekas
22. Linas Balčiūnas, Klaipėda, dviratis - trekas
23. Raimondas Vilčinskis, Klaipėda, dviratis - trekas
24. Ivanas Romanovas, Klaipėda, dviratis - plantas
25. Arnoldas Saprykinas, Klaipėda, dviratis - plantas
26. Saulius Ruškys, Klaipėda, dviratis-plantas
27. Raimundas Rumšas, Šilutė, dviratis - plantas
28. Donatas Virbickas, Klaipėda, dviratis - plantas
29. Narsutis Dumbauskas, Klaipėda, rinktinės vyr. treneris
30. Vaclovas Šiugzdinis, Klaipėda, treneris
31. Diana Žiliūtė, Panevėžys, dviratis - plantas
32. Jolanta Polikevičiūtė, Panevėžys, dviratis - plantas
33. Rasa Polikevičiūtė, Panevėžys, dviratis - plantas
34. Rasa Mažeikytė, Panevėžys, dviratis-trekas
35. Rita Razmaite, Šiauliai, dviratis-trekas
36. Valerijus Konovalovas, Panevėžys, moterų r-nės vyr. treneris
37. Antanas Jakimavičius, Panevėžys, treneris
38. Borisas Vasiljevas, Maskva, treneris
39. Algimantas Merkevičius, Kaunas, dziudo
40. Petras Vinciusas, Kaunas, treneris
41. Rikardas Pauliukonis, Klaipėda, laisvosios imt.
42. Sergejus Kasimovas, Klaipėda, treneris
43. Remigijus Šukevičius, Kaunas, graikų-romėnų imt.
44. Ruslan Vartanov, Vilnius, graikų-romėnų imt.
45. Eduardas Fainšteinas, Vilnius, treneris
46. Juozas Bagdonas, Vilnius, irklavimas
47. Einius Petkus, Vilnius, irklavimas
48. Kęstutis Bartkus, Vilnius, treneris
49. Birutė Šakickienė, Kaunas, irklavimas
50. Algirdas Arelis, Kaunas, treneris
51. Arvydas Sabonis, Kaunas, krepšinis
52. Šarūnas Marčiulionis, Vilnius, krepšinis
53. Artūras Karnišovas, Vilnius, krepšinis
54. Gintaras Einikis, Kaunas, krepšinis
55. Rimas Kurtinaitis, Kaunas, krepšinis
56. Darius Lukminas, Kaunas, krepšinis
57. Saulius Stombergas, Kaunas, krepšinis
58. Darius Maskoliūnas, Kaunas, krepšinis
59. Kęstutis Šeštoka, Kaunas, krepšinis
60. Euralijus Žukauskas, Klaipėda, krepšinis
61. Virginijus Praškevičius, Kaunas, krepšinis
62. Tomas Pačėsas, Kaunas, krepšinis
63. Vladas Garastas, Kaunas, vyr. treneris
64. Jonas Kazlauskas, Vilnius, treneris
65. Don Nelson, JAV, treneris
66. Algimantas Pavilonis, Vilnius, krepš. vadovas
67. Nelė Žilinskienė, Vilnius, lengvoji atletika
68. Remigija Nazarovienė, Vilnius, lengvoji atletika
69. Saulius Kleiza, Kaunas, lengvoji atletika
70. Virgilijus Alekna, Vilnius, lengvoji atletika
71. Rita Ramanauskaitė, Kaunas, lengvoji atletika
72. Audrius Raizgys, Kaunas, lengvoji atletika
73. Vaclovas Kidykas, Kaunas, lengvoji atletika
74. Stefanija Statkuvienė, Vilnius, lengvoji atletika
75. Sonata Milušauskaitė, Prienai, lengvoji atletika
76. Pavelas Fedorenko, Panevėžys, lengvoji atletika
77. Česlovas Kundrotas, Šiauliai, lengvoji atletika
78. Valdas Kazlauskas, Druskininkai, lengvoji atletika
79. Dainius Virbickas, Vilnius, lengvoji atletika
80. Kęstutis Šapka, Vilnius, vyr. treneris
81. Romanas Pliogockis, Vilnius, treneris
82. Rimas Kalibatas, Vilnius, treneris
83. Kristina Kliukevičiūtė, Vilnius, gimnastika
84. Sigita Mackonienė, Vilnius, trenerė
85. Raimundas Mažuolis, Vilnius, plaukimas
86. Laura Petrutytė, Vilnius, plaukimas
87. Dita Želviene, Kaunas, plaukimas
88. Mindaugas Špokas, Kaunas, plaukimas



Aria Garaytė (su palyda) neša olimpinę ugnį Rochester, NY.

ŽYDRŪNAS
ILGAUSKAS PAS
„CLEVELAND
CAVALIERS“

89. Nerijus Beiga, Kaunas, plaukimas
90. Arūnas Savickas, Panevėžys, plaukimas
91. Darius Grigalio, Panevėžys, plaukimas
92. Mindaugas Bružas, Klaipėda, plaukimas
93. Evaldas Skyrius, Kaunas, vyr. treneris
94. Mark Taylor, JAV, treneris
95. Michael Lohberg, JAV, treneris
96. Evaldas Belevičius, Kaunas, treneris
97. Ramūnas Vyšniauskas, Klaipėda, sunkioji atletika
98. Bronius Vyšniauskas, Klaipėda, treneris
99. Daina Gudžinevičiūtė, Vilnius, šaudymas
100. Leonas Molotokas, Vilnius, treneris
101. Andrejus Zadneprovskis, Kaunas, šiuol penkiakovė
102. Edmundas Margevičius, Kaunas, treneris
103. Rūta Garkauskaitė, Kaunas, stalo tenisas
104. Roma Garkauskienė, Kaunas, trenerė
Rimantas Prišmantas Panevėžys bokšas (pagal tarptautinės federacijos klasifikaciją sąrašą savo svorio kategorijoje yra atsarginis).

Pastaba: Neturint galimybes visų trenerių apgyvendinti ir akredituoti olimpiniam kaime lyje, LTOK vasaros olimpiu sporto šakų komisijos teikimu treneriams S. Mackonienei, S. Kasimovui, E. Belevičiui, B. Vyšniauskui, R. Garkauskienei iškoti spec. akreditacijos, kuri užtikrintų galimybę patekti į atitinkamos sporto šakos treniručių ir varžybų bazes ir apgyvendinti šalia olimpinio kaime.

LTOK vasaros olimpiu sporto šakų komisija

LIETUVOS KREPŠINIO
LYGA REORGANIZUOTA
Į KLUBŲ ASOCIACIJĄ

Lietuvos krepšinio lygos (LKL) ataskaitinėje konferencijoje, įvykusioje ketvirtadienį, birželio 6 d. Vilniuje, vienas iš svarbiausių klausimų buvo reorganizavimas į klubų asociaciją LKL. Asociacijos prezidentas, garbės prezidentas – Arvydas Sabonis.

Konferencijoje savo ataskaitas pateikė LKL generalinis sekretorius Algimantas Ližaitis, direktorato vadovas Juozas Janauskas, revizorius Arnoldas Masalskis, lygos prezidentas Šarūnas Marčiulionis. Po svarstymo apie tolesnę LKL veiklą ir jos reorganizavimą buvo priimtas lygos generalinio sekretoriaus A. Ližaitio atsistatydinimas. Paskutinis konferencijos dienotvarkės klausimas buvo Lietuvos krepšinio lygos panaikinimas ir asociacijos įsteigimas.

Lygos likvidavimo komisijai pervedamas visas buvusios lygos turtas, skolos ir įsipareigo-

Kauno „Atleto“ vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas, š.m. birželio 27 d. NBA naujokų biržos pirmame rate 20-uoju numeriu, pašaukė „Cleveland Cavaliers“ klubas.

Ž. Ilgauskas jau išskrido į Clevelandą prisistatyti savo naujai komandai. Krepšininkas prieš naujokų biržą lankėsi „Cleveland Cavaliers“ klube ir žinojo, kad ankstesni rinkti tie turėjusioms komandoms lietuvių nepašaukus, ji pasirinko Clevelando komanda.

„Cleveland Cavaliers“ klubas pirmą kartą rinktis galėjo vidurio puolėją ir tuomet pašaukė keletą metų JAV studijavusį, 208 centimetrų (6 pėdų, 10 colių) ūgio ukrainietį Vitalij Potapenko. Antruoju šaukimu Clevelando klubo treneris Mike Fratello pasirinko Ž. Ilgauską.

Ž. Ilgauskas š.m. rugpjūčio pradžioje jau turėtų dalyvauti priešsezoninėse NBA rungtynėse. Jo sutartis su Clevelando klubu gali būti pasirašyta bet kuriuo metu, vėliausiai – likus vienai dienai iki NBA sezono pradžios.

„Atleto“ klubo buvęs prezidentas Zigmantas Petrauskas sakė, kad 20-asis Ž. Ilgausko numeris birželio 26 d. įvykusioje NBA naujokų biržoje garantuoja trejų metų sutartį su „Cleveland Cavaliers“ klubu.

Abu nauji „kavalieriai“ Ž. Ilgauskas ir V. Potapenko, pasak Reuter, buvo susijaudinę, kad žais vieno gubiausiu ir emocijausiu NBA treneriu M. Fratello vadovaujamoje komandoje. „Man tikrai patinka M. Fratello, sakė Ž. Ilgauskas, – aš kalbėjau su juo, kai buvau Clevelande. Tai malonus žmogus ir aš sujaudintas, kad žaisiu jo komandoje, todėl stengsiuosi pasirodyti kuo geriau.“

Ž. Ilgauskas – trečiasis Lietuvos krepšininkas, rungtyniaujantis NBA. NBA pirmenybėse

jimai. Asociacijos įstatai, valdymo organai ir etatai bus patvirtinti steigiamosios konferencijos tęsinyje liepos 1 dieną. Komisijai vadovaus buvęs LKL direktorato vadovas J. Janauskas.

LKL asociacijoje galės būti trijų rūšių klubai: visuomeniniai, nepelno siekiantys ir uždarosios akcinės bendrovės.

Ketvirtadienio konferencijoje nutarta nedidinti LKL komandų skaičiaus, todėl „Mažieji“ klubo savininkams suteikta teisė išpirkti vietą dalyvauti čempionate iš kitos komandos.

LKL buvo įsteigta 1993 metų balandžio 22 dieną ir tuomet vadinosi LKA (Lietuvos krepšinio asociacija). Po kelių savaičių asociacija buvo pervadinta ir kuriama kaip lyga.

(AGEP, 06.07)

RUNGTYNĖS SU
SVEČIAIS IŠ
P. AMERIKOS

Nebe pirmą kartą „Lituanicos“ žaidėjai išmėgins jėgas su lietuvių kilmės futbolininkais iš Pietų Amerikos. Svečių komandą sudarys Argentinos ir Brazilijos lietuvių tautinių šokių grupės šokantieji futbolo mėgėjai, kurių tarpe yra neblogų futbolininkų.

Rungtynės vyks pirmadienį, liepos 8 d. vakare (pradžią 7 val.), aikštėje prie PLC Lemon-te. Šeštadienį bus lietuvių tautinių šokių šventė, o sekmadienį toje pačioje salėje (Rosemont Horizon) bus tarptautinės krepšinio rungtynės Lietuva - Kroatija. Taigi futbolininkai šią programą dar labiau pratę, tad šalia šokių ir krepšinio matysime ir futbolininkus, nors gal kiek žemesnio lygio sportininkus.

Šių futbolo rungtynių didžiausiu entuziastu yra „Lituanicos“ klubo pirmininkas Alberto Glavinskas, ilgą laiką gyvenęs Argentinoje. Čikagoje yra nemažas būrys gyvenusių Pietų Amerikoje lietuvių, norinčių su svečiais iš tolimų kraštų galimai daugiau pabendrauti.

E.S.

nuo 1989 m. rungtyniauja Šarūnas Marčiulionis (dabartinis jo klubas – „Denver Nuggets“). Arvydas Sabonis „Portland Trail Blazers“ rungtyniauja nuo praėjusio sezono.

Ž. Ilgauskas šiemet beveik nežaidė dėl kojos traumos, tačiau vis tiek pateko į NBA ir įgyvendino savo svajonę.



Žydrūnas Ilgauskas

Nuotr. E. Šulaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60639.

Pašto išlaidas padengiant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėti, patyrimas, iki kada yra užimokėti.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šaltadienio laida	\$100.00	\$55.00	

Vyriausiasis redaktorius Donatas Bindokienė

Administracinis Ignas Budrys

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skaitmenų turinį neatsako. Skaitmenų kainos priklauso nuo jų kiekio ir laiko, gavus prašymą, la nora skelbti.

- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiui. Nesuimamų straipsnių nesegu. Prašome siunčiant pasiūlyti kopiją.

BOSTONO „GRANDIES“
TINKLININKŲ VEIKLA

Bostono „Grandies“ klubo tinklininkai dr. Arūnas Kuncaitis, dr. Russell MacDonald ir Edis Auštras dalyvavo JAV 1996 metų tinklinio pirmenybėse. Šios pirmenybės, vykusios Dallas, Texas Convention center, truko visą savaitę. Dalyvavo įvairių amžių grupių 310 komandų.

Atvirame turnyre dalyvavo 32 komandos. Aukso medalį šiame turnyre laimėjo Polish-America komanda iš Brooklyn, NY. Pol-Am laimėjo atsigabene į žaidynes 5 gerus Lenkijos žaidėjus.

40 metų amžiaus grupėje dalyvavo 28 komandos. Dr. Arūnas Kuncaitis ir dr. Russell MacDonald, atstovavę „Boston Sunsports“ komandai, laimėjo bronzos medalį. Dr. Arūnas Kuncaitis buvo išrinktas šios grupės All-American geriausiu žaidėju ir jam buvo įteiktas atitinkantis medalis.

45 metų amžiaus grupėje dalyvavo 18 komandų. Čia dr. Russell MacDonald, su „Just Volleyball“ komanda iš Californijos, iškovojo aukso medalį, finale įveikė St. Paulio Masters iš Brazilijos.

65 metų veteranų grupėje Edis Auštras iškovojo aukso

medalį, žaisdamas su „MAC 65“ komanda iš Virginijos, finale įveikė Texas Masters. Pasaulio senjorų žaidynėse, Bermudoje, prieš mėnesį JAV aukso medalį pelnė 50 metų grupėje. Edis Auštras buvo pakviestas atstovauti 60 metų amžiaus JAV komandai, kaip kelikas. Bermudoje latviai sukauso medalį laimėję 50 metų grupėje o vokiečių komanda – sidabro medalį.

Bostono „Grandies“ tinklinio sezonas baigėsi š.m. gegužės 22 d. Naujas sezonas prasidės spalio mėnesį Thayer Academy, Braintree. Kvičiame visus Bostono ir apylinkių lietuvius atvykti ir treniruotis su mūsų klubu. Informacijai skambinkite: Edis Auštras, tel. (617) 665-5563.

Braintree Sunday Volleyball League žaidė šie „Grandies“ tinklininkai: Rimas Kiliulis, Tomas Kiliulis, Norbertas Lingertaitis, Russell MacDonald, Edis Auštras, Edward Auštras, Joseph Collins ir Terry Slagle. Jie vėl laimėjo (kaip ir pernai) Braintree Sunday League sezoną ir finalą. „Grandies“ žaidėjai toje grupėje žaidžia nuo 1979 metų. Žaidimai vyksta sekmdieniais 9-12 val. Nauji nariai kviečiami įsijungti ir sustiprinti šią komandą.

Edis Auštras

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ – AKY ULOGOS

3000 W. 96 St. Tel. (708) 423-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v.p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v.p.p.

treč. uždaryta, ketv. 1 - 3 v.p.p.

penkt. ir šėd. 9 v.v. - 12 v.p.p.

6122 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-0000 arba (312) 423-0101

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR

ISSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL

Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 886-6101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

4447 W. 163 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwestern-unio

diplomu, lietuviams sukurtyta dantų už

priemamą kainą. Pacientai priimami

absoluciai punktuotai. Sušaukiamas

(kalbėti angliai) tel. 708-423-0000

SURENDER LAL, MD

Specialybė – Vidaus ligos

7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652

Tel. 312-434-2123

Valandos pagal susitarimą

Kub. tel. (312) 471-0000

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, IL 60652

Tel. kabinete ir bute: 708-663-4199

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 58th Ave., Cicero

Kasdien 1 v.p.p. - 7 v.v.

Iškyrus treč., šėd. 12 - 4 v.p.p.

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9008 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 886-0006

Valandos pagal susitarimą

Cardios Diagnostics, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 312-434-7700

NEMICKAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUNMALA, M.D.

Širdies ir kraujagyslių ligos

Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VILNAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas

Kaibėnu lietuviškai

6106 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 886-7700

ARAS ŽUJOS, M.D.

AKY CHIRURGIJA

AKY ULOGOS

Good Samaritan Medical Center

Naperville Campus

1000 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville IL 60563

Tel. 708-827-0000

Valandos pagal susitarimą

LIETUVOS KOVOTOJŲ DIENRAŠČIAI

HENRIKAS KUDREIKIS

Mane pasiekė dviejų bendražygių partizanų karininkų Grafo ir Dzūko dienoraščių knyga. Dienoraščiai rašyti skirtingu laiku: Grafo – kun. Justino Lelesiaus laisvės kovo pradžioje, Dzūko-Liongino Baliukevičiaus – 1950 m. – saulėlydyje. Abu pasakojo apie partizanų kovas Pietų Lietuvoje. Kun. Justinas Lelesius-Grafas, Taurų apygardos kapelionas, štabo narys, chronologiškai pasakoja apie apygardos štabo ir atskirų dalinių veiklą. Užrašo žūties, apmąsto gyvenimo ir kovos prasmę.

Dainavos apygardos štabo darbuotojo Dzūko dienoraštyje įvykiai pateikiami emocingiau per autoriaus išgyvenimus. Tik Grafo ir Dzūko dienoraščiai nebaigti – autoriai žuvo, neišsakytas mintis nusinešdami amžinybėn.

Kun. Justinas
Lelesius-Grafas

Justinas Lelesius gimė 1917 m. Navasadu kaime, Marijampolės apskrityje. Tėvas Juozas Lelesius ir motina Magdalena Abraitytė. Gimė pasiturint, 40 ha žemės turinčio ūkininko šeimoje. Abu tėvai buvo labai pamaldūs ir sūnų leido į Marijonų gimnaziją. Baigė Vilkaviškio kunigų seminariją. Išvėntintas kunigu, darbavosi Vištyčio, Gražiškio ir Lankeliškių parapijose.

Besidarbuojant Lankeliškiuose, kadangi jis buvo didelis jaunimo draugas ir labai demokratiskas, Vilkaviškio bolševi-

kų saugumas bandė jį užverbuoti. Atsisakius prisidėti terorizavimas, laikė rūsiuose, vartojo fizinį smurtą. Po ilgų kankinimų, kaip ir daug Lietuvos kunigų, Grafas pasirašė užverbavimo dokumentus. Bet artimiesiems pareiškė: „Aš lietuvis katalikas, Judu nebūsiu, šėtonui netarnausiu, už 30 sidabrinių savęs neparduosiu. Tegu mano kraujas sugers Lietuvos žemę“. Atlikęs išpažintį, pasiėmęs reikalingiausius kunigo reikmenis, slapta dingo.

Partizano Grafo dienoraštis, prasideda 1946 m. gruodžio 1 d. (kažkodėl pažymėta II-jį dalis). „Partizanų stovykloje persikėlimas. Lygiai dešimtą valandą užverda kova, mes sustojame ir klausomės tos didingos kulkos vaidžių dainos. Mintimis norime išpėti, kaip vyksta kova. Mūsų tautos amžiniams priešams tai teisėta bausmė už visus jų juodus darbus“.

Grafas klausinėja, ar niekas iš mūsų neužuvo? Deja, kauty- nės krito rinktinės vadas Žalvaris – sužeistas Tarzanas. Prieš sunaikinti penki, vienas paimtas gyvas, vienas sužeistas pabėgęs.

Knygos puslapiuose atsispindi beviltiška, nelygi ir nepaprastai žiauri kova. Grafas tampa Taurų apygardos kapelionu. Lanko vieną po kito dalinius, kur gali, atlaiko šv. Mišias, klauso partizanų išpažintį. Sielojasi vieno kito dalinio vyrų nedrausmingumu ir girtavimu. Rekomenduoja

pakeisti nevykusius dalinių vadus.

Vieną rytą tamsiuose miškuose Grafas atlaiko šv. Mišias, išklauso išpažintį, štai jo pamokslas: „Aš suprantu, kad mūsų kova nėra lengva, ji net per sunki, bet dėl Tėvynės nieko nėra nepakeliamo.“

Argi nuleido rankas Pilėnų kunigaikštis Margis, kai iš visų pusių jį apgulė prieštai. Šiandien mes juo didžiuojamės. Argi nepanašai ir mūsų šiandieninė kova? Šiandien gal mums skaudu, kad tie, kurie taip garsiai šaukė, begerdami putojanti šampaną, kad mes Tėvynės neapleisime, kad iš kiekvieno lūšnelės prieš laukis mirtis, jeigu jis užpuls Tėvynę. Aš drįstu paklausti, kur jie šandien? Jie paliko Tėvynę ginti tam juodam kaimui, į kurį taip su panieka žiūrėjo, šandien mes nematome savo eilės nė karininkų, kurie taip šauniai atrodė kavinėse ir gatvėse.

Tačiau mes, mano vyrai, nebūkime pinigų patriotai, o tikri kunigaikščiai Margirio ainiai. Tėvynės laisvę atperkama tik krauju“.

Kaltinimai gana kieti, bet, atsidūrus jų aplinkybėse, nesunku šiuos žodžius būtų suprasti.

Štai vėl Grafo svajonės: „O kad suprastų visiemis amžiams tauta, atsidusau aš, – dėl ko mes liejame kraują? Kad negrįžtu į tas pačias klaidas vėl Lietuva, bet aš bijau, bijau. Pralietas laisvės kovotojų kraujas praeis veltui: lietuvis vėl nesupras lietuvių. Nelaimingieji vėl kentės vargus, turtuolis vėl atstums vargšą, miestietis nepažins kaimiečio, kuris tą kraštą gynė ir savo kraują lie-

„DOW JONES TELERATE“ PIRKO BNS AKCIJŲ

Pasaulinė verslo informacijos bendrovė „Dow Jones Telerate“ (DJT) įsigijo didžiausios Baltijos valstybėse naujienų agentūros „Baltic News Service“ (BNS) 15% akcijų. BNS bus vienas svarbiausių verslo informacijos iš Baltijos valstybių tiekėjų DJT. BNS gautas lėšas ketina panaudoti verslo informacijos sistemai plėtoti. Šios bendrovės bendradarbiauja nuo 1992 metų.

BNS centras yra Estijos sostinėje Taline. BNS turi apie 400 informacijos vartotojų. Agentūros apyvarta Baltijos valstybėse pernai buvo didesnė kaip 1.1 milijonų dolerių. Pernai 15% BNS akcijų įsigijo Švedijos verslo laikraštis „Dagens Industri“.

(LA 06.22)

jo, bažnyčios vėl liks tuščios. Aukščiausiamajam negiedos himnų už išlaisvinimą, o smuklėse vėl girdės girtųjų dainas. Užžels žolynais laisvės kovotojų kapeliai“.

Kunigas J. Lelesius buvo pranašas. Bet nei jis nesapnavo, kad įvyks dar blogiau: popovai ir fedajevai, mėtę ir niekinę ant aikštės Tėvynės didvyrių lavonus, šiandien gyvena Lietuvoje ir gauna „riebias“ Lietuvos ir Rusijos pensijas.

1947 m. rugsėjo 24 d. prie Veiverių vieno iš jų, judo, vokiečių laikų policininko Stasias Jankštavičius išduoti, žuvo kun. J. Lelesius-Grafas ir keturi Žalgirio rinktinės štabo pareigūnai, taip pat rinktinės vadas J. Bulota-Anbo. B. Budrys buvo pirmas ir bjauriausias Grafo šmeižikas. Prigalvojo visokių neįmanomų šlykštynių. Visą medžiagą apdorėjo to laiko „rašytojai“. Pasipylė melo knygos ir straipsniai laikraščiuose. Viskas – tik buvo bolševikų melas.

Lionginas Baliukevičius-Dzūkas

Autorius Lionginas Baliukevičius gimė 1925 m. sausio 1 d. Alytuje. Ten baigė gimnaziją. Vokiečių okupacijos metais įstojo į Kauno universiteto Medicinos fakultetą. Baigęs I kursą, 1944 m. balandžio mėn. įstojo į gen. P. Plechavičiaus lietuvių Vietinę rinktinę. Išformavus rinktinę, buvo sugautas ir išvežtas į Luftwaffe dalinius Čekijoje. 1945 m. gegužės mėn. 15 d. pateko rusų nelaisvėn. Būdamas gudrus, nekalbėjo rusiškai, tuo išvengė sušaudymo. Kalbantys rusiškai galėjo būti įtarti esantys vlasoviniškais. Perėjęs kelias belaisvių stovyklas Rusijoje, 1946 m. pabėgo ir pasiekė Lietuvą. Tuoj įstojo į partizanų gretas. Keletas Baliukevičiaus pareigų:

Vokiečiai, bet kitokie

Visi kalnynai yra didingi. Visi kalnynai yra grasūs. Šiaurės Alpių pakopose ir kloniuose glaudosi gausūs, nedideli miestai ir miesteliukai. Lyg katinai, krosnies atsišlieję. Tiesa, iš kalnų šiluma nepulsuoja. Visą laiką iš jų dvelkia vėsa. Bet ką daryti? Jei Dievas ten prilipdė, laikykis ir kentėk.

Didingos yra Bavarijos Alpės, Švabijos žemėlė. Tie gausūs kalnaglausčiai miestukai, vieni ankštokiai įsirogi, kiti tarpukalnių šešėliuose nugrimzdę, atrodo lyg ant kelmų sužėlę grybai. Geri ar nuodingi grybai?

Ir vasaros metu kai kur viršūnėse, jei į jas žvelgi, baltuoja sniegas, spigindamas akis. Lyg į saulę žiūrėtum. Bet, kreipiant žvilgsį žemyn aukštesnio gūbrio, į visas puses vaizdas seka vaizdą, gražų vis gražesnis ir pats gražiausias. Laukai su žaliais miškeliais, miškais, drausmingais ir paklusniais, kaip tinka vokiečių būdai. Medžiai eilėmis išsiriakė, tiesūs ir aukšti lyg kareiviai. Atsistotum tarp jų ir sušuktum:

– Marš!

Visas miškas nužygiuotų, liktum žiopinėti.

Mėtosi gyvenvietės su kaimais, ežeriukai su siaurais upeliais, rūko debesėliai su dūmų telkinėliais – kas ten, kas ten juda? Tai atšlaitės pakrikusios karvės, lygios vargulelės švabams, jų šeimininkams. Tačiau atstumas sugeria varpelių skambesį, kurio pasizymi šie gyvūliniai. Atstumas sugeria ir jų mėlo kvapą, kuriuo Švabija yra garsi.

Tylu. Tik aukštumų praretinto oro lengvutės ban-

DOMISI RUSNĖS SALOS LIKIMU

Rusnės žąsys žiemoja Olandijoje. Tai paskatino olandus suteikti paramą Rusnei – padėti įgyvendinti Rusnės salos sutvarkymo projektą. Birželio pabaigoje iš Amsterdamo į Klaipėdos uostą bus atgabenta pirmoji Šiaurės Olandijos provincijos dovana – pievų žolės derliaus doravimo technikos kompleksas.

Rusnės sala bus tvarkoma pagal projektą, kurį parengė Rusnės Gamtos fondas kartu su Lietuvos Gamtos fondu bei Europos krantų sąjunga. Projekte numatyta plėtoti žvejybą, turizmą, vandens sportą, ekologiską žemdirbystę, diegiant olandiškas technologijas, atnaujinti senasias etnografines sodybas, globoti paukščius, tarp jų ir Olandijoje žiemojancias žąsys, veiksmingai spręsti gamtos apsaugos problemas. Su olandais jau susitarta dėl konkrečios finansinės paramos.

(LR 06.24)

1947 m. Dainavos apygardos štabo adjutantas, 1948 m. „Geležinio vilko“ grupės štabo viršininkas ir spaudos bei informacijos viršininkas, 1948 spaudos ir informacijos viršininkas ir 1949 Dainavos apygardos vadas ir laikinai P. Kazimieraičio rinktinės vadas.

Dalyvavo 6 kautynėse, pakeltas partizanų leitenantu, apdovanotas 1 laipsnio Laisvės Kovos Kryžiumi.

Dienoraštį pradėjo 1948 m. birželio 23 d. Jis skirtas tik broliui, prašytas neskelti.

Viršelyje išrašė: „O jeigu mūsų Lietuvai būtų skirta vergijai testis tada lai jis nepabūgsta sunkios savo dalies, bet priešingai, aš jam linkiu galingos dvasinės stiprybės. Partizanai su Dievu. Dzūkas“.

Brolis Kostas taip pat tapo partizanų ir žuvo. Dienoraštis paskelbtas. Kaip inteligentas L. Baliukevičius labai įdomiai aprašo savo išpažintį. Sunkiai nedalia kentėjo ketverių metų. Drėgni bunkeriai, parazitai, trūkdavo oro, lietuje, sniege, amžinai persekiojami rusų ir pardsavėlių sribų.

Dienoraštis išskyla tragiška idealisto asmenybė, žinant artėjančią savo lemtį – žūti ir ruoštis tam. Tai – asmeninis tragedijos dokumentas. L. Baliukevičius-Dzūkas išliko ištikimas savo partizaniskai patyčiai, gyvas priešui ir rankas nepasidavė.

Dzūkas tarnavo sėkmingiausio ir drąsiausio Lietuvos partizanų vado Žaibo – Vaclovo Voverio rinktinėje. Čia jis aprašo ir susitikimus su bjauriaisiais Lietuvos partizanų išdavikais – rašytojais Kostu Kubilinsku-Kapsu ir Algiiu Skinkiu-Vilnimi.

Ištrauka iš 1950.07.12 LLKS



Birželio 14 d. minime 1941 m. pirmąjį masinių tremimų Lietuvioje pradžią, o birželio 15 d. – 55 metus, kai Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą. Nuotraukoje – prieš okupantus kovojusių Lietuvos partizanų būrys. Iš kairės pirmasis – „Šalčius“, antrasis – būrio vadas „Eimutis“ Stokas, trečiasis – Lietuvos kariuomenės viršila „Drasutis“ Gavenis nuo Sekalėnų kaimo, Gaurės valsčiuje, ketvirtasis – Vladas Gudavičius „Vaišnoras“. Karo metu jis dirbo Jurbarko uždėjusio urdo pavaduotoju, buvo Lydžio rinktinės vadu, žuvo 1950 m. kovo 3 d. netoli Tauragės. Penktosios partizano pavadė neturime.

UŽUOMINOS APIE IŠNYKUSIĄ PADERMĘ

VYTAUTAS VOLERTAS

Viena pora akių

Yra buvęs „dypuko“ žodis. Kai kada jis nuskambėjo pašaipiai, bet tasai šaipūniškumas kartu reiškė ir skausmą. Jokiuose žodynuose jo nėra. Nusakęs nemazą žmonių grupę, nespėjo įsipilietinti. O gal kalbininkai jo todėl neįrašė, kad Dvidešimtojo amžiaus kultūrai nenorėjo palikti dar vienos tamsios dėmės?

Išnyko jo nusakytieji žmonės. Tarsi išsinerę iš savo lukšto, jie perėjo į šimtus naujų klasifikacijų. Ir viskas užmiršta. Apie tai ras tik dokumentus mėgstą vartyti. Ar keli žvilgsniai nebūtų įdomūs apie šią keistenybę nieko negirdėjusiems?

Štai viena iškarpa. Tik viena vienutėlė, nepajėgianti atstovauti viso peizažo.

Žinome, kad viena pora akių visko nemato. Kai ji žvelgia viena kryptimi, tuo pačiu momentu už akiračio kaitaliojasi daugybė kitų panoramų. Viena pora akių neduoda pilnumo, neužtikrina tikslumo.

Bet prisiminti leidžiama kiekvienam. Be užrašų ir dokumentų gyvenimo spalvos atrodo žaismingesnės. Tokia Dievo malonė. Čia ne dokumentai, čia tik vienos poros akių žvilgsnis.

1996-ųjų gegužė

Danutė Bindokienė

God Bless America!

Amerikiečiai nepratę viešai demonstruoti savo patriotiškumo. Atvirkščiai: kartais susidaro įspūdis, kad pas juos meilės savajam kraštui ne per daugiausia, juo labiau, kad daugumas gyventojų savo etninės kilmės ieško kitose tautose, iš kurių jie patys, jų tėvai, seneliai ar proseneliai yra emigravę į Ameriką. Beveik kiekvienas amerikietis pasirodęs pasakyti, kurios tautybės – ar tautybių – šaknys glūdi jo gėnuose. Tačiau nereikia apsirikti: šio krašto gyventojai yra giliai patriotiški, tik jų pagarba bei meilė savo valstybei reiškiasi kiek kitaip.

Kaip Amerikos himne sakoma, čia yra „laisvųjų žemė ir narsųjų namai“, o laisvam žmogui juk nebūtina nuolat būti tautine vėliavė ir garsiai prisiekinėti meilę savo tėvynei. Kasdienybės slinktyje galima be to apsieiti, bet amerikiečių lojalumas savo žemei ypač tvirtai pasireiškia tuomet, kai bet kas kėsina į jos interesus, kai atsiranda net mažiausias pavojus iš svetimųjų. Tuomet neabejotinai pasigirsta balsas ir iš „narsųjų namų“.

Europiečiai mėgsta teigti, kartais su pašaipos gaidelėmis, kad Amerika yra „jauna valstybė“, todėl neturi tokios garbingos, šimtametės istorijos, kaip daugelis Europos tautų. Ką čia poros šimtų metų gyvavimas prieš, sakykim, ir Lietuvos valstybingumą, turinį daugiau kaip 700 metų, o juk už Lietuvą senesnių tautų Europoje – gausu. Tačiau Amerika turi tai, ko turėtų nei viena pasaulio valstybė: neturi: daugiau kaip 200 metų trukmą nepriklausomybę!

Nepriklausomybės kovos – tik šio krašto istorijos vadovėliuose. Nors dar daug amerikiečių, kariavusių Antrajame pasauliniame kare (yra dar gyvų ir Pirmojo pas. karo veteranų), buvusių Korejoje, Vietname, Afrikoje, Bosnijoje, Izraelio, Panamoje, Haiti, Kuveite ir daugelyje kitų vietų, kur juos šaukė pareiga – ne savo tėvynei, o viso pasaulio gerovei – niekas neprisimena, kad būtų reikėję kovoti dėl savo nepriklausomybės, niekas savęs žemėje nematė svetimokupant, todėl ir eilinis amerikietis, ir valdantieji sluoksniai ne visuomet jautrūs pavergtų ar skriaudžiamų tautų skundams.

Liepos 4-toji – Amerikos

Pietų Lietuvos srities vado įsakymo Nr. 18. Rikiuotės sritis: 1. Birželio 23 d. užpuolus priešui slėptuvėje, didvyriškai žuvo

nepriklausomybės šventė, švenčiama mums, ypač vyresnėsiems, neįprastu būdu. Užuot patriotiškų minejimų, prakalbų ir iškilingų rimtumu apsiuostų džiaugsmo, pasireiškia kažkoks nežabotas atsipalaidavimas, perpintas triukšmingais sproginėjimais ir dusinančiais sprogmėnų dūmais. Tai vis „raketų“ raudonos pašvaistės ir bombų sprogmų garsai – pagal JAV himno žodžius. Nuo 1776 m. liepos 4 d. Amerikos žemėje tai vieninteliai nepriklausomybės kovų aidai, nors tarp savųjų ne kartą buvo išilę vienas kruvinai konfliktai, bent vienas jų virtęs labai nuostolingu pilietiniu karu.

JAV – tai unikumas pasaulio valstybių tarpe. Daugelis kitų gan nepalankiai žiūri į krašte apsigyvenusius svetimtaučius, nes jie su saviu atsineša savitas tradicijas, papročius, kalbą. Visa tai sudaro pavojų vietinei kultūrai, kuri ilgai atmiešama svetimosios prieštaisy. Amerika į marga-tautę savo gyventojų sudėti žiūrį palankiau, išreikšdama nuomonę, kad kiekvienos etninės grupės įnašas praturtina bendrą viso krašto kultūros lobį. Žinoma, tokias pažiūras gali turėti tik milžiniška valstybė, kurios visa egzistencija nuo pat įsikūrimo buvo pagrįsta emigrantų iš viso pasaulio įplauka. Kiekviena etninė grupė, pasilikdama (jeigu to nori) ištikima ir savo kilmės šaknims, padėjo kurti vienalytę amerikietišką kultūrą daugiatautėje visuomenėje. Turbūt tik Amerikoje toks fenomenas įmanomas ir, reikia pasakyti, vis dėlto veiksmingas.

Nepaisant nuolatinių užsieniečių kritikos, vis vien rankos tiesiamos Amerikos link, kai reikia pagalbos, visos akys krypsia į Ameriką, kai reikia apginti, užtarti. Ši šalis ir dosni, ir kantri, ir gera. Tik kartais kantrybė sproga lyg tos dūmuotos raketos liepos 4-tąją, ypač kai kuri nedraugiška valstybė peržengia atsargumo ribas ir kėsina į amerikiečių interesus.

Ir mums gera gyventi šiame dideliame, draugiškame, laisvame krašte. Būkime tolerantiškesni jo netobulumams, net mums neįprastam Nepriklausomybės šventės šventimui. Kai prie namų liepos 4 d. pamatysime plevėsuojančią JAV vėliavą, tarkime sau: „God Bless America!“

DAPV ltn. Dzūkas.
Pagr. DAPV įsak. Nr. 1, 1950.06.27 ir SRn pranešimas 1950.06.28.

savo krepį kabina ant dviračio. Duoną iš kepyklos parsiveža dviračiu. Seneliai, kurie jau neišlaiko lygsvaros, vedasi dviračius pasiramtyti. Tik mėlo veizmus traukia karvytės. Tokios geros švabų karvytės... Tokios nuolankios, liūdnos ir vargingos... Arkliai čia yra mažai, nes jie savo netinkamomis kanopomis neįveikia pakrauiščių.

Švabijoje yra pilna sodų ir obuolių. Iš jų beveik kiekviename ūky prirauginamos statinės gerimo. Jame alkoholio ir druskių yra lygiomis. Tai jaunas vynas, kurį švabai vadina mostu (Most). Kai kas pasako:

– Nuo mažens prisigeria mosto, todėl yra puskvailiai.

Netiesiai! Švabai jokie puskvailiai! Teisingai, krikščioniškos moralės (daugiausia katalikai), lbdaringi. Ne vienu atveju rastume panašumų į Lietuvos kaimo prieškarinius žmones. Kelyje neprisilenkia tylomis, bet visada pasisveikina:

– Gruess Gott! (Garbė Dievui!).

Tai kur ta neigiama mosto įtaka? Jie gerokai skiriasi nuo kietabūdių, šaltavėdių vokiečių. Ir švabų kalba turi daug kryptelėjimų, lyginant ją su iprastine vokiečių kalba (Hochdeutsch).

Šioje Dievo palaimintoje, ar Dievo pamirštoje, Švabijoje yra didokas miestas Kemptenas (Kempten), prie Ilerio (Iller) upės pritęsęs, Alguvos (Allgäu) srities centras.

(Bus daugiau)

LAIŠKAS IŠ KIPRO

Aštuoneri metai, kai su pertraukomis gyvename Saudi Arabijoje. Aplinkos ir sąlygų vertinami, nors kartą per metus savaitę pabėgame į šiek tiek krikščioniškai pasamonei priimtinesnę vietą, kur vėl galime atpažinti save ir pasijusti žmonėmis. Ši kartą pasukom į Kiprą. Dvi valandos iš Jeddos, ir lėktuvas jau Larnakos aerodrome.

Viduržemio jūroje Kipro sala yra apsupta Turkijos, Sirijos, Libano, Izraelio ir, kiek žemiau, pietuose – Egipto. Šiandien visa Kipro sala yra padalinta į dvi dalis: graikų pietinę ir turkų šiaurinę. Pietinėje dalyje dar ir dabar galima užtikti turkų kaimelius su stambiais medžių bokštais ir gėlėtai skarotomis moterimis. Tai yra kelis šimtmečius trukusios turkų okupacijos pasekmė, kuri labai tampriai yra išilijusi ir dabartinį graikų gyvenimą. Ji daug stipriau įaugusiame Kipre, negu kituose Graikijos salynuose. Atėnuose yra gerama graikiška kava, Kipre – kipietiška kava, o Turkijoje – turkiška kava. Iš tikrųjų visur yra gerama ta pati, tiršta kaip pragaras, kava, įpilta į mažą porcelaninį puoduką. Bet nedrįsk susimaišyti ir Graikijoje ar Kipre paprašyti turkiškos kavos! Jų neapykantą turkam nebėra istorinis, bet genetinis, reikalingas.

Visa graikiškąją Kipro dalį per dieną mašina nesunku apvažiuoti, nors vairuojant reikia išvermingai persiorientuoti į kairę kelių pusę. Britai savo okupacijos metu saloje ne tik įvedė komercinį anglų kalbos vartojimą, bet ir kelių judėjimą perorientavo į kairę pusę. Taip, kaip Anglijoje. Net ir Kipro pinigai nėra graikiškos drachmos, bet svarai.

Vairuoti žmogus dar gali sugebėti, bet galva kiek susisuka, privaziavus, vietoj šviesų, autentišką britų išradimą – žiedinę sankryžą. Tada sėdi dešinėje mašinos pusėje, laikais kairės, suki į dešinę, žiūri į kairę, nebežinau, kur dešinė, ką daryti su kaire ir užsimerkę šauki pirmyn. Žinau, nes išsiuomavom raudoną korėjiečių „dežutę“, cypiančiais stabdžiais apvingavom ir išraižėm motorizuotais ratais privažiuojamas salos dalis. Vairuojant reikia atidžiai sekti žemėlapi, nes kai kurie keliai yra žyruoti ir daugiau tinka asilo transportui, o prasilenkti su turistiniu autobusu gali būti derėjimasis tarp dešinės Hiyundos pusės ir griovio.

Iš Larnakos į Limassol kelias „amus, pakelėse siūbuoja prinoke avizos ir kviečiai. Kalnai kalneliai, įvairių geltonų ir žalių atspalvių kvadratais suaržyti laukai, ir kur ne kur prisiploję stovi ūkininko namelis. Limassol tuoj pat atgyja viešbutiais, didelė dalis miesto pajūrio apstatyta prabangių ar šiaip sau viešbutių siena. Toliau nuo jūros daug kur galima vasarai išsinuomoti butus ir net vilas. Pats Limassol miestas blukus, pajūrys liūdnokas, aplink jaučiama kokia tai nepabaigta atmosfera. Tai čia statytas namas nepabaigtas, tai išires grindinys nepataisytas, nusilupę dažai ar restorano stalus dengia taukuotos, nešvarios staltiesės. Nepalyginsi su kiekviena pavasarį baltai išdžytais Graikijos salų namukais. Kipre dvelkia turkai! Brošiūroj minimos „Limassol Places of Interest“: pilis, parkai, romėniškas teatras, Apolono šventykla ir pan., yra vietos be išpūžio, daugiau desperatiški turistiniai taškai.

Kalnų keliais traukiam Paphos link, pravažiuodami gražius pušynus, priglaudusius ne vieną, dar uždarytom langinėm

vila. Stovi jos gelsvos kaip smėlis po pušų kepurėm, pamatus įremusios į kalno granitą. Nuo jūros pučia vėjas, pro mašinos langą traukia kvapi oro banga. Nusileidus žemiau, kiek užmato akis, žydi vyšnių sodai. Su turistais į Kiprą įvygiavo pavasaris.

Platres kalnų miestely aplankom seną vienuolyną. Brošiūroj minimi metai, kada kas statyta, kur ir ką galima matyti. Žygiuojam per vartus į vienuolyną, bet sargybinis manęs neleidžia. Mano kelnės per trumpas! Mėginu įtikinti, kad juk mano kojos senos, tačiau jam tvarka yra tvarka, o kojos yra kojos. Šalia einanti kiprietė paskolina skara, ją apsupti žemutinę kūno dalį ir išgyjuoju koplyčion. Koplytėlė nukabinėta smilkyklėm, graikės moterys bučiuoja ikonas, kažkoks broliukas sluoją grindis. Kipriečiai tiki, jog viena iš ikonų buvo nutapyta šv. Luko.

Iš koplyčios dailomės durų ar angos žygiuoti toliau, tačiau pasisukinėję kiemely pamatėm, kad nieko daugiau nėra. Daugiau kaip valandos kelionė vingiuotu kalnų keliuku vargiai ar buvo verta kioskelių su Kinijos darytais menkiniais ir, nors ir šventa, ikona. Bet pakeleję gražiai baltais žiedais žydėjo krūmai ir noko apelsinai.

Paphos miestelis romėnų laikais buvusi Kipro sostinė, šandien palieka gan šiltą turistinį išpūdį. Neapkrautas jis krautuvėm, būdelėm ir tavernom, neturi centrinių komercinių magų. Anksciau į Paphos uostą suplaukdavo maldininkai aplankyti Afroditės šventyklos, šandien suskrenda daugiausia vokiečių ir britų turistai, odas rudinti viduržemio saulėje.

Iš Paphos traukiame į šiaurę, turkiškos Kipro dalies link. Gamta žalesnė, šmaikščiai kyšioja žalios kiparišų žvakės. Nors sala ta pati, bet rėteja turistiniai viešbutiai ir vilos. Apsisukę, tarškančia ir cypiančia mašinele grįžtame į Limassol.

Mūsų Amathus viešbutis didelis, visa savo cementine galybe apglėbęs didelę pajūrio dalį. Turint ūpą, gali žmogus vaikščioti žolė, skubėti pajūrio promenadinu takeliu, skristi parašutu, maudytis, ar vidinius psichologinius konfliktus atnarioti, išsinuomavus vandens roges. Taip pat, jeigu jusies, kad kišenės per sunkios, gali gulėti salone ir būti ištepilias purvu, gauti kvepalų terapiją, masažą ar už dvidešimt dolerių suvalgyti sriubos dubenėlį. Viskas, kad tik svečiui būtų maloniau ir lengviau. Turistai ir čia yra daugiausia britai, vokiečiai ir rusai. Taip, rusai surado Kiprą ir užplūdo Limassol miesteli. Viena jų grupė, pabuvusi 3-4 dienas dingsta ir vėl atskrenda nauja „Ivanų“ banga. Viešbuty juos

galima atpažinti iš avalynės, o gatvėje – iš plastikinių maišelių. Dauguma jų turi kažkokią emociją aferą su plastikinė kinietiškom šlepetėm. Kas antras vyras, o vaikai visi, dėvi Delfi, Yahoo, Adolfo šlepetes, kurias mudu praminėm „mafijuškom“. Šlept, šlept penkių žvaigždučių viešbuty, šlept, šlept miestely, gatvėje, restorane, visur. Beveik kiekvienas ir kiekviena, tik pakilę nuo kėdės, nešasi su užrašų ar šiaip sau plastikinių maišelių. Nesuprantu, ką galima visą dieną išnešioti, surasti ir vėl iš naujo nešti rytojaus rytą.

Miestely rusai daugiausia sukinėjasi odos dirbinių krautuvėse. Kipras kopijuoją dizainus ir gamina gražius rankinukus, batų bei švarkus. Vienos krautuvės savininkė pasakoja, kad rusai perka diržus ir odinius vyriškus švarkus, bet neperka batų.

Anksčiau, – sako kiprietė, – arabai mum veždavo juodus dolerius, o dabar rusai veža raudonus. Doleris yra doleris. Landžiojame po tas krautuvėles ir mes, klausomės galgi išgirsime kur ir lietuvišką žodį. Taip dvi dienas iš eilės! Kartą grįždami stabtelėjom šaligatvinių užkandinių, kurios viršutiniai keli aukštai buvo neaiškios kategorijos viešbutis. Nežinojome, kad turbūt prisidom patoj rusiškiausioj Kipro zonoj. Ejo, išėjo ir vėl grįžo moterys, šlepėsio vaikai, gincijosi vyrai, viskas tarp staliukų ir žmonių. Padavėja pastebė, kad rusai svečiai restorane nevalgo. Jie tik išgeria, o kai nori pabendrauti, išsinuomuoja restoraną.

Saulėi besileidžiant, pagrindinė Limassol gatvė tampa judria Borisų ir Borisienų vakarine promenada. Čia šeimos, ten grupė moterų, toliau grupelė vyrų, su ne saulėj įkaitusiais kaklais vaikšto ir gavinai malonių jūros vėjelio. Tas Viduržemio jūros dvelkimas į balkonius ir gatves išvilioja ir dailias, kažkaip „ne taip“ apsirengusias ir išsidažiusias jaunas ruses. Ne tik pavasaris, bet ir seniausios profesijos praktikantės atkeliauja į Kiprą. Reklamuoja jos savo pašaukimo gatvėje, šiek tiek konservatyviau ji praktikuoja balkonuose. Tie kurortiniai balkonai yra staciai kambarių tėsni. Čia vienam kažkuri Nata



Senieji Palangos vasarnamiai

Nuotr. Juozo Polio

ša nuogo peties ir blaudzos pagalba mėgina užmegzti „biznio kontaktus“, o kitoj gatvės pusėj, viešbučio balkone keturi „tavarščiai“, pasistatę dvilitrinį degtinės butelį, garsiai švenčia saulės nusileidimą. O jeigu dar liko energijos ir laiko stebėti kurortinį gyvenimą, gali žmogus ramiai akim palydėti penkis, kreivą liniją žygiuojančius, piliečius. Visi eina kelio šonu, rankose nešdami tuščius didelius alaus butelius. Sustoja nusi-fotografuoti, tačiau pozuoja būtinai su užverstu buteliu dantyse. Moterys pozuoja su maudymosi kostiumais jūroje, o vyrai kokioj išgerimo pozoj.

Kartą stabtelėjom gan nuvargusioj užkandinėj. Tarp stalų ir fikuso medžių draskosi pustoninė graikiška muzika, kiprietis padavėjas kviečia, sodina prie mažo staliuko. Aplink vaikšto pasišiausūsiais kailiais katės, praeina čigonas siūlo už svarą raudoną gvazdiką. Ateina porėlė. Jis aukštą, dailus, nors ir colio trumpumo plaukais. Ji dar dailesnė, baltai virbaliniai, apsiirngusi trumpa, juoda, raudona, siaura suknele. Plaukai išpūsti, lūpdžiai gaisrinės spalvos, akys apvestos storu, juodu dryžiu. Mergina daili, nors ver-tėtų apvalyti visą jos kosmetiką ir nuo kaklo ir ausų nukabinti kokius stiklinius, blizgančius a la „Elizabeth Teiloraitė“, papuošalus. Visa šita apranga ir butaforija šaligatvinėj tavernoj! Sėdžiu ir vogčiom iš už pelargonijos puodo stebiu, kaip mergina mirksi, šypsosi, ir išsitraukusi pudrinę, veidrodelyje pasitikrina, ar dar vis yra graži. Atėjo laikas fotografuotis. Juk reikia įamžinti faktą, kad buvo sėdėta, valgyta ir gerta Kipro saloj. Vyriškis suranda padavėją, rusiškai kažką pasako ir lengvai viena ranka apkabina savo damą. Ši koketiškai kairę ranką prideda prie klubo ir į vidų įlenkia kairę koją. Po šėškais, net gražu žiūrėti. Pykt!

Tačiau pats idomiausias kurortinis gyvenimas vyko mūsų viešbuty. Kasdien atvažiuodavo skirtingos jaunų rusų grupės, dažnai lydimos aukštų, patrauklių merginų. Vyrukai, pasisukinėję viešbučio foje, pradingdavo liftuose ar vėl susigrupuodavo prie biljardo stalo. Vis su kišeniniais telefonais, susirūpinę, skubėdami. Iki juoko keistai

Palikit Andrius matydavom kiekvieną rytą. Ypač jis mėgo pavakary mirkti plastikiniu kliautu uždengtam „whirlpool“. Vieną popietę, matyt, jis taip gerai pasijuto, kad galvą padėjo ant šios burbuliuojančios vonios krašto, kitą pusėj pakabino kulnis, per vidurį iškelė didžiulį iki pabalimo ištemptą pilvą ir garsiai rusiškai uždainavo. Dievaži, aidas kaip La Skaloj. Traukė jis taip guledamas kurį laiką, kol turbūt palaipsniui atsistatė kraujo ir degtinės balansas.

Panašiai būdavo ir pajūry. Anksti ryte moterys, klydkamos sušokdavo į jūrą, taškydavosi, žviegdavo ir išlipusios atlikdavo kokį atletišką ritualą. Pasuka vieną ranką, pasuka kitą, pasi-lanksto į visas keturias pasaulio puses, patrypia smėlį ir vėl viską iš naujo. Pabaigus vėl klykimas ir puolimas į šaltą jūros vandenį. O jų žviegimas ankstyvą rytą per smėlį ir pievą visa inercija trenkdavosi į šimtus viešbučio balkonų. Priekelti kiekvieną rytą stebėjome šį spartaką spektaklį, galutinai nutardami, kad šalin tas cholesterolio bausbas, pusryčiam val-gysim lašinius.

Palikom šiltą Kipro pavasari, temperamentingą muziką, visus Ivanus ir „dzievučkas“. Stebėtinai, kad per tokį trumpą laiką į Kiprą veidą įsispaudė dar viena raudklė. Šalia graikų, anglų, vokiečių ir prancūzų kalbų, užrašai pajūryje jau yra ir rusiškai. Kažin kas ateity atsitiks su Vakarų turistine pusiausvyra, jei britam ir vokiečiam reiks grumtis dėl pusryčių stalo. Apie tai kitu laiku tegul kalba kiti turistai.

Liuda Germanienė
Taif, Saudų Arabija

Jachtos Kauno mariose.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate
Patamauja įvairių nuosavybų pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIŲ
Bus. 312-595-6100 Fax. 312-595-3987

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVYDIMAI – PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPOTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVIEKATOS, IR GYVYBŲ DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukšt. S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3300% W. 98th Street
Tel. (708) 434-8864
(312) 561-8864

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminis ir kt. Turis darbo draudimą. R. Janauskas, tel. 708-988-2888.

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas priimanomis kainomis. Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
312-925-4331

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 598-5989
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant.
• Greitas ir sąžiningas paskaitavimas.
• MLS kompiuteris FAX pagalba.
• Nuosavybės įrašavimas veltai.
• Perkamie ir parduodami namai.
• Apartamentai ir žemė.
• Pensininkams nuolaidė.

COLDWELL BANKER
MICHIGAN
COLDWELL BANKER FIRST AMERICAN
10 N. Whittaker St.
New Buffalo, MI 49117

VIDA B. ŠVABAS

Tel. namų 616-755-1408
bus. 616-488-3880
fax. 616-488-6445
v.m. 616-488-7236

Perkant ar parduodant
• namus • žemę • ūkius arba
komercinę nuosavybę

MISCELLANEOUS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINOS, ŠALDYTUVAI, ŠILDYMO SISTEMOS, VYRYKLAS, ORO VENTILUVAI.
H. Deekys
Tel. 312-888-8884

LAISVĖ FONDAS
Lietuviškai Kultūrai Ugdyti
Leidiniai

Vytautas Volertas – ANGELAMS VEDANT, VELNIAMS PAINIOJANT. Atsiminimai. 208 psl.	\$8.00
Jonas Mikėlinas – NORS NESVIETĖ LAIMĖ. JIMO VILTIS. Romanas, laimėjęs JLF rezistentinio romano premiją	\$8.00
Vytautas Vaitiekūnas – VIDURNAKČIO SARGYBOJE I tomas. Raštai 1993	\$10.00
Vytautas Vaitiekūnas – VIDURNAKČIO SARGYBOJE II tomas. Raštai 1994	\$10.00
Lukša-Daumentas – LAISKAI MYLIMOSIOMS. Čikaga, 1994	\$10.00
Antanas Paškus – EVOLUCIJA IR KRIKŠČIONYBĖ. 1988	\$6.00
Antanas Paškus – ASMENYBĖ IR RELIGIJA.	\$6.00
Antanas Paškus – SAŽINĖ	\$6.00
Antanas Paškus – ŽMOGAUS MEILĖS. 1995	\$6.00
Juozas Brazaitis – RAŠTAI. II, III, IV, V, VI, po \$15.00. Vis (5) tomai	\$50.00
Liudas Dambrauskas – GYVENIMO AKIMIRKOS I t. Sibiro tremties atsiminimai	\$10.00
Liudas Dambrauskas – GYVENIMO AKIMIRKOS II t. Sibiro tremties atsiminimai	\$8.00

PASTABA. VISUS ŠIUOS LAISVĖ FONDO leidinius galima gauti DRAUGE arba LAISVĖ FONDO c/o A. Pargauskas, 8906 Butterfield Ln. ORLAND FL 32662. USA. Prie knygos kainos pridėdama supakavimo ir pašto išlaidos.

ŽEMAITĖ AMERIKOJE

DALIA NORKAITĖ KUČENIENĖ, PH.D.

Julijos Žemaitės-Zymantienės iankymasis šiaurės Atlanto, 1916-1921 metais, jos darbai, kūryba, veikla pristatoma, pasiremiant laikotarpio periodika, dar neatspaudintais laisvais ir grožinės literatūros palikimu Amerikoje. Žvelgiama į Žemaitę kaip į pirmąją lietuvių rašytoją, klasikę, pergyvenusia egzodą Amerikoje ir šio šimtmečio pradžioje pirmąją aprašiusią ateivių praradimą: tėvynės ilgesį, kalbos dezintegraciją, bei imigrantų nepritaipimą naujame krašte, pirmąją lietuvių feministę Amerikoje, pavojaingą politikę ir naują viešųjų reikalų autorę.

Knyga gaunama DRAUGE. Kaina – 20 dol. Su persiuntimu – 17 dol. Illinois gyv. pridėdama State sale tax 1.75 dol.

LIETUVIŲ TELKINIAI

St. PETERSBURG, FL

„LIETUVIŲ ŽINIŲ“ DVIDEŠIMTMETIO PAMINĖJIMAS

St. Petersburgo lietuvių telkinio mėnesinis biuletenis „Lietuvių žinios“, su šiais metais gegužės mėnesio išleista 240-ja laida, šventė reguliaraus leidinio dvidešimtmetį. Ta proga, gegužės 5 d., po reguliarių pietų Lietuvių klube buvo paminėta leidinio dvidešimt metų sukaktis.

Lietuvių klubo pirmininkas Albinas Karnius pakvietė Angelę Karnienę praveisti paminėjimą. Angelė, prisimindama pirmąjį redakcinį kolektyvą, perskaitė pirmojo numerio atsisveikimą ir papasakojo buvusias problemas ir rūpesčius. Po to pakvietė dabartinį „L.Ž.“ redaktorių Metį Šilkaitį supažindinti su „L.Ž.“ darbuotojais. Metys, nurodęs, kad pirmasis kolektyvas, susidedantis iš Kęstutis Grigaičio, Angelės Karnienės, Kazimiero Kleivos ir dr. Henriko Lukaševičiaus, pradėjo leido keturių puslapių žiniaraštį apie planus, įvykius ir ruošiamus renginius St. Petersburgo apylinkėje. Vėliau šis leidinys išaugo į didesnio turinio biuletenį ir dabar, naudojant kompiuterio techniką, jau pastoviai leidžiamas šešių puslapių apimties. Per tuos dvidešimt metų biuletenį leido 11 redaktorių. Redaktoriais buvo: Stasys Vaskys, išleidęs 70 numerių, talkino redakcinis kolektyvas; Albinas Karnius išleido 48 numerius, pradžioje talkino Aldona Krulickienė, o vėliau Angelė Kleivienė; Metys Šilkaitis – 35 numerius talkino Regina Mikailienė; Kęstutis Grigaitis – 33 numerius, talkino redakcinis kolektyvas; Kazys Urbšaitis – 12 numerių, talkino kolektyvas; Kazys Gimžauskas – 12 numerių, talkino kolektyvas; Pranas Stanelis – 12 numerių, talkino kolektyvas; Povilas Jančauskas – 12 numerių, talkino Loretą Kynienę; Petras Petraitis ir Henrikas Gineitis – 3 numerius ir Angelė Karnienė – 3 numerius, talkino Albinas Karnius. Du šimtai keturiasdešimt „Lietuvių žinių“ laidų – tai graži istorinė medžiaga apie St. Petersburgo lietuvių veiklą. Čia surašyti visi renginiai, susirinkimų aprašymai, aukos ir parama išeivių organizacijoms bei parama Lietuvai. Baigdamas pranešimą Metys Šilkaitis pakvietė visus suskauptimo minute pagerbti mirusiuosius „L.Ž.“ redaktorių ir kolektyvų narius.

Programoje pasirodė jaunųjų tautinių šokių šokėjų grupė „Banga“, šiuo metu vadovaujama Danutės Gečienės ir Gvilidžių. Šokėjai vikriai pašoko trejetą šokių. Su jais supažindi-

no ir šokių reikšmę aiškino Aistė Sodeikienė. Po programos, Algis Ulbinas – „vieno žmogaus orkestras“, elektroniniais vargonais grojo šokiams, tačiau nedaug teatsirado norinčių šokti, nes po šokių pietų dauguma norėjo pailsėti.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Gegužės 12 dieną, po sekmadieninių pietų, gana įdomiai ir prasmingai buvo paminėta motinos diena. Minėjimą atliko „Saulės“ lituanistinė mokykla, o paruošė tėvų komitetas, vadovaujamas Nomėdos Baronas. Pradžioje mokytojas Saulius Petrasauskas, neseniai atvykęs iš Lietuvos, perskaitė jaudinanti, ir poetiškai perduotą sveikinimą motinai bei padėką jai už vargus ir rūpesčius auginant vaikus. Po to scenoje, didelių popierinių gelių fone, pasirodė būrelis jaunųjų mokinių, pasigerėtinai gerai atlikusių programą todėl susilaukusių gausių plojimų. Programa buvo įvairi, gerai paruošta ir atlikta su šypsenomis, jaunatvišku isgyvenimu ir ryškiomis pastangomis. Darius ir Diana Jonušai deklamavo. Vytas Baronas dainavo, akompanuojant Astai Lukienai ir padedant mergaičių kvartetui. Alina Tretjekovaitė skambino pianinu ir deklamavo. Deklamavo taip pat ir Lidiya ir Aleksas Barauskai, Laima Bobelytė ir Lidiya Degesytė. Pabaigai visi atlikėjai, kaip jungtinę grupę, šoko ir dainavo, vadovaujami Nomėdos. Programą atliko: Aleksa, Laima ir Vita Bobelytės, Vytas ir Sofija Degesytės, Lidiya ir Aleksas Barauskai, Darius ir Diana Jonušai, Vytas Baronas ir Alina Tretjekovaitė.

ROMO KALANTOS MIRTIES SUKAKTIES MINĖJIMAS

Gegužės 19 dieną Lietuvių klube, po reguliarių pietų ir pranešimų, Romo Kalantos šaulių kuopa paminėjo Romo Kalantos mirties metines. Kuopos vadovas Antanas Gudonis, trumpai nušvietęs Romo susidėginimo reikšmę to meto Lietuvai, pakvietė Antaną Jonaitį paskaitai. Prelegentas trumpai papasakojo Kalantos gyvenimą, apibūdino aplinkybes, privėdusias prie susidėginimo ir išryškino to įvykio atgarsius užsienyje, ypač Amerikoje. Po paskaitos, dr. Aldona Valienė padėklamavo savo sukurta eilėraštį „Didvyrio vėdras“. Pabaigai Lietuvių klubo choras, vadovaujamas muz. Petro Armono, muz. Aloyzui Jurguičiui akompanuojant, sudainavo keturias dainas. Minėjimas baigtas (visiems dalyviams sustojus) daina „Lietuva brangi“.



Vasario 16-tosios gimnazijos mokiniai su kun. Ereminu (pirmasis iš kairės) prie Milano katedros š.m. pavasari vykusioje ekskursijoje.

Nuotr. Marytės Šmitienės

MIRĖ VEIKLI LIETUVOS VYČIŲ NARĖ

Gegužės 22 d., sulaukusi 84 metų amžiaus, Boca Raton vietovėje mirė Zuzana Mažeikienė, daugelį metų dirbusi Lietuvos Vyčių gretose. Ji buvo žmona anksčiau mirusio Antano Mažeikos, buvusio Lietuvos Vyčių Centro valdybos pirmininko, St. Petersburgo Lietuvos Vyčių skyriaus vieno iš steigėjų ir ilgamečio skyriaus pirmininko. Jie abu buvo veiklūs visuomenininkai, gilūs patriotai, atidavę visą savo gyvenimo laiką Lietuvos reikalams. Zuzana visad šalia savo vyro, jam padėdama, jam patardama, nesavanaudišku kantrumu ir energija. Kapinių koplyčioje, po religinių apeigų, kurias atliko kun. dr. Matas Cyvas, su velionės atsisveikinimo Viktorija Kleivienė – Lietuvos Vyčių 147-tos kuopos vardu ir Albinas Karnius – Lietuvos klubo vardu. Išreikšdamas padėką, gražia malda atsisveikino sūnus Antanas Mažeika iš Kalifornijos. Nuliūdime liko sūnus Antanas ir dr. Denis, dukros Joana ir Marytė, jų šeimos ir vaikaičiai; svaiviai Vytas Mažeika ir dr. Pranas Mažeika. Palaidota šalia savo anksčiau mirusio vyro Calvary katalikų kapinėse St. Petersburg, FL.

SHRINERS LIGONINĖ TAMPOJE PRIIMS VAIKUS IŠ LIETUVOS

L.B. apylinkės valdyba, kuriai pirmininkauja pulk. Algimantas Garsys, užmezgė ryšius su Shriners ligoninės Tampoje administracija dėl galimybių priimti ir atlikti operacijas sunkiai sergantiems vaikams iš Lietuvos. Po pasikalbėjimų, dr. David Grogen, Chief of Staff, mielai sutiko nemokamai atlikti ortopedines operacijas ir prižiūrėti pooperacinį gydymą net keliolikai vaikų. Žinoma jų ir palydovų išlaikymas nemažai kainuotų. Tas išlaidas turėtų padengti vietos lietuviai. Valdyba

pradžioje nutarė priimti vieną vaiką ir dėl to jau susitarė su Shriners ligonine Čikagoje, kurios personalas atliks vaiko atranką ir sutvarkys reikiamus dokumentus. Kelių mėnesių laikotarpyje tikimasi St. Petersburgo sulaukti pirmo, pagalbos reikalingo, vaiko. Jei bus surinkta daugiau lėšų, ateityje planuojama iškviesti ir daugiau vaikų su negaliomis. Naujoji L.B. apylinkės valdyba yra labai aktyvi ir yra numatiusi įvykdyti daug įvairių naujų planų.

IVAIRI IR ĮDOMI POPIETĖ

St. Petersburgo Lietuvių klube veikia biblioteka, kurioje nuosirdžiai ir pasižventusiai daugelį metų dirba Sofija Salienė. Paskutiniaisiais metais jai talkina M. Kiaunienė. Sofija tvarko knygų išdavimą, katalogavimą ir palaiko platų ryšį su Lietuvos atskirų vietovių bibliotekomis. Kasmet ji išsiunčia nemažus kiekius žmonių padovanotų knygų. Ji stengiasi knygas siųsti mažesnioms bibliotekoms, t.y., toms bibliotekoms, kurios labai mažai gauna paramos naujų knygų įsigijimui. Gausybę gautų laiškų liudija, kad aukos tikrai patenka į tinkamas rankas. Susirašinėjimai ir knygų persiuntimai pareikalauja nemažai lėšų. Atsiranda geradarių, kurie padovanodami knygas prideda ir auką knygų persiuntimui, bet to neužtenka. Tad Klubo valdyba nutarė surengti muzikos, dainos, tautinių šokių ir dailiojo žodžio popietę su vynu ir lengvais užkandžiais. Iš to gautą pelną skirti Klubo bibliotekos darbams vykdyti. Svečiai už dalyvavimą buvo prašomi 5 dol. aukos. Į papuoštą salę, su atitinkamai sustatytais stalais, prisirinko gausybė svečių.

Popietę atidarė Klubo pirmininkas Albinas Karnius, paaiškindamas popietės tikslą ir pastebėjo, kad išskyrus Klubo chorą, programą atliks vietinės meno pajėgos. Pradžioje pasirodė muzikas Aloyzas Jurgutis, solo pagrodamas vieną kūrinių. Moterų Kvartetas – Dalila Mackialienė, Aldona Baukienė, Stela Ciplienė ir Alvieta Kerbelienė, akompanuojant muzikui Aloyzui Jurguičiui, padainavo dainą apie motiną. Vyrų vienetas (oktetas), vedamas muz. A. Jurgutis, gražiai sudainavo „Teviškelė“, o Stasys Vaskys perskaitė tris savo sukurto eilėraščius. Grįžo Vyrų vienetas su daina „Kur Nemunelis – Dauguva“. Dalila Mackialienė perskaitė tris humoristinius, eiliuotus eilėraščius – „Trys maldos“. Idomu ir juokinga buvo klausyti maldų trijų verslininkų profesionalų: baro vedėjo, gydytojo ir „graboriaus“, kokie prašymai iš jų lūpų skriejo į Dievą. Moterų kvartetas vėl išėjo su dviem dainomis: „Kur gimta padangė“ ir „Melyni to-

DRAUGAS, penktadienis, 1996 m. liepos mėn. 5 d.

5

A.†A. PETRONĖLĖ MOSGERIENĖ Paulikaitė

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1996 m. liepos 2 d., 6:30 val. vakaro, sulaukusi 94 metų.

Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskrityje, Vieškinių valsčiuje, Sovaičių kaime. Amerikoje išgyveno 45 m. Nuliūdę liko dukterys: Adelė Užnienė, žentas Vyto, Janina Ridgway, žentas Edward; anūkai: Linda Užnytė, Vina Petkienė su vyru Donny, Andrea Shoap su vyru Jeffrey ir Lawrence Ridgway; proanūks: Hayley Ellen Petkus, Stephanie ir Rachel Shoap; marta Helen Mosgerienė, dukterėčia Antanina Sukackienė su šeima. Tap pat daug giminių Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. Juozo ir motina a.a. Ernesto bei a.a. Vytuko.

Velionė pašarvota liepos 7 d., sekmadienį nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks liepos 8 d., pirmadienį. Po religinių apeigų laidojimo namuose 10:30 val. ryto, velionė bus palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę: dukterys, žentai, anūkai, proanūks ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A. JULIJAI MAJAUSKIENEI

po sunkios ligos išėjus Amžinybėn, jos sūnui JUOZUI, BALF'o 52 skyriaus, Philadelphia, PA pirmininkui ir direktoriui, jo žmonai MARIJAI ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi.

BALF'o 52 skyriaus nariai

Sekmadienį, liepos 28 d.

Nek.Pr. Marijos Sėsersų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut



METINIS PIKNIKAS Lietuvių Susitikimo Šventė

- 11:00 Koncelebruotos ŠV. MIŠIOS
- Pagrindinis celebrantas: Tėv. Antanas Saulaitis, SJ
- 12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai
- 1:30 pp. Liaudies šokiai ir dainos: praveda Bostono SODAUTO
- 3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA
- Vėliavų nuleidimas
- 4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS
- 4:30 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą
- UŽKANDŽIAI prieš kelionę namo

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
pasikvieskite ir savo draugus!

Mečys

Midland Federal Savings and Loan Association 75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400



A.P.P.E. Bendrijos direktoriai Clevelando konferencijoje kovo 30-31 d. Iš kairės sėdi: Danguolė Vadopaliene, gen. direktorė Vaiva Vėbraite ir Irena Gedrienė; stovi: Julius Veblaitis, Emilija Sakadolskienė, Violeta Gedgaudienė, Gita Kupčinskienė ir Rimantas Bitėnas.

Nuotr. Vlodo Bacevičiaus



DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government



2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kazimiera Rimaite-Gudaitienė mirė Čikagoje š.m. liepos 1 d., sulaukusi senatvės. Jos liūdi dukterys: Gražina Liautaud ir Danutė. Daugiau informacijos bus pateikta vėliau.

Šv. Kazimiero seselės ruošia nuotaikingą vasaros šventę sekmadienį, liepos 14 d. motiniškojo vienuolyno namo kieme, 2601 W. Marquette Rd. Visuomenė nuosirdžiai kviečiama, ypač iš apylinkių, nes net važiuoti toli nereikės – viskas čia pat. Seselės paruos vaisių, rankdarbių, bus muzikos, įvairių linksmybių ir laimėjimų. Atvykite.

Dr. T. ir R. Kisieliai, Winnetka, IL, siūsdami dienraščio prenumeratoro mokestį, pridėjo 65 dol. auką. Nuosirdžiai jiems dėkojame.

Primename, kad Pasaulio lietuvių centro gegužinė liepos 7 d. 12 val. p.p. nuo 12 val. p.p. iki vėlaus vakaro, centro sodelyje. Kviečiame aplankyti centrą, pasivaikinti ir pabendrauti su giminėmis, draugais, ar susitikti su seniai matytais pažįstamais. Kviečia PLC renginių komitetas.



Nors neseniai atvykusi iš Lietuvos, Lina Paltanavičiūtė gražiai įsijungė į lietuviškąjį gyvenimą ir š.m. birželio 1 d. baigė Pedagoginį lit. institutą, parašiusi diplomą darbą apie Maironį. Jai baigimo diplomą įteikia prof. dr. Jonas Rackauskas.

Nuotr. Jono Tamulaičio

x TRANSPAK praneša: „Už Mažeikių savivaldybės pinigų papildomai maitinama 800 miesto ir kaimo mokinių. Dvejose labdaros valgyklose karštus pietus valgo net 66 vargšai. I senelių globos namus eileje laukia dar 44 seneliai“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Miesto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

(sk) **x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuosirdžiai patars ir patarš, duodami komiso nuolaidas. Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531 ir Paulius Kurkulis, 312-360-5627, dirba su Oppenheimer & Co., Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk) **x Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 312-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiamieji ir taisomieji
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v. v.

JAV LB Tarybos vykdomoji vicepirmininkė Angelė Nelsonė, yra iš Kalifornijos atvykusi į X tautinių šokių šventę ir apsistojusi sesers Aldonos ir svainio Vlado Stropų namuose, Lemonte. Su ja susisiekti galima tel. 708-257-7677. Į namus išvyksta liepos 8 d., pirmadienį.

Dėmesio ciceriečiams ir apylinkių lietuviams: autobusai į X tautinių šokių šventę, šeštadienį, liepos 6 d., išvyksta lygiai 11 val. ryte, nuo 49th Court ir 15 St. kampo (prie Šv. Antano parapijos mokyklos pastato), Cicero, IL.

Tautinių šokių šventės renginių bilietai bus parduavinėjami „Seklyčioje“ trečiadienį ir ketvirtadienį, nuo 9 val. r. iki 7 val. vak. **Penktadienį**, nuo 9 val. r. iki 12 val. diena. Po to visų renginių bilietus (išskyrus pokylio) bus galima įsigyti renginių vietoje, prie įėjimo. Penktadienį, liepos 5 d., visų renginių bilietus bus galima įsigyti Hyatt Regency O'Hare viešbutyje. Pokylio bilietus galima užsisakyti tik iki ketvirtadienio vakaro „Seklyčioje“ arba skambinant Irenai Kerelienei, tel. 708-361-4770.

AQUINAS PARUOŠIAMOSIOS KLASĖS

Jeigu esate 17 metų ar vyresni ir norite užbaigti – gauti – aukštesniosios mokyklos „High school“ diplomą, jį galite gauti per 10 savaitių, lankydami specialias klases šeštadieniais. Jei norite istoti universitetą, bet trūksta anglų kalbos pasimokymo, norite išmokti anglų kalbą, skambinkite šiandien 708-923-1287 telefonu ir susitarkite dėl pamokų. Nuo š.m. rugpjūčio 17 d., šeštadienio, pamokos bus „Seklyčioje“, 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629. Šios pamokos taikomos, tiek Amerikoje gimusiems, tiek reikalingiems pagalbos, tiek dabar atvažiuavusiems į šį kraštą, norintiems išmokti kalbą ir pasiruošti gyvenimui. „Aquinas Tutoring Services“ yra sustatę specialias klases, surinkę kvalifikuotus dėstytojus ir nori jums padėti.

B.J.

Praėjusį mėnesį Balzeko lietuvių kultūros muziejuje buvo surengti anglų kalbos kursai pradedantiems, t.y. visi šios kalbos nemokantiems studentams. Visi studentai – neseniai iš Lietuvos atvykę žmonės, kurių dauguma buvo mokėsi vokečių ar prancūzų kalbų. Nors paskutinėse pamokose liko tik apie dvidešimt studentų (iš pradžioje susirinkusių keturiasdešimties), kursai vyko sklandžiai ir, atrodo, buvo tikrai naudingi. Dabar studentų pageidavimu kursai tęsiasi. Muziejus nusprendė liepos mėnesį, nuo 9 iki 26 dienos surengti anglų kalbos kursus pažengusiems ir pradedantiems atskirai. Pažengusiųjų grupę mokysis antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 7:30 val. vakaro, o pradedantieji trečiadieniais ir penktadieniais taip pat nuo 6 iki 7:30 val. vakaro. Dėl daugiau informacijos ir registracijos prašome kreiptis telefonu (312) 582-6500.

„Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuve nedirbs liepos 4 d., ketvirtadienį, nes tai Amerikos Nepriklausomybės šventė. Dienraštis su šeštadieniu priedu išleidžiamas trečiadienį, liepos 3 d.

Pošventinis koncertas – prieš išleidžiant kitų kraštų šokių, bus Jaunimo centre Čikagoje, liepos 9 d., antradienį, 7 val. vak. Programoje Argentinos tango, Brazilijos šokiai ir Lietuvos grupė su savo specialiai parengta tam vakarui programa. Nepaprastai progos pamatyti nuostabią, nepakartotiną programą, gražius rūbus ir lietuvišką jaunimą iš kitų kraštų. Ateikime jų pamatyti ir su jais atsiveikinti!

ŠOKIŲ ŠVENTĖS SPAUDOS KONFERENCIJA

Dešimtos liet. tautinių šokių šventės lešų telkimo pirmininkės Gražinos Liautaud rezidencijoje, Čikagos dangoraižio 60-tame aukšte, JAV LB Kultūros tarybos pirm. Alės Keželieneš sukviesti, liepos 2 d. susirinko apie 20 spaudos, radijo, televizijos atstovų į prieššventinę spaudos konferenciją. Joje dalyvavo šeši amerikiečių spaudos atstovai ir mūsų korespondentai: red. Juozas Žemaitis, Jurgis Janušaitis, Aldona Šmulkštienė, Bronius Juodelis, red. Valentinas Ramonis, radijo laidų red. Raimundas Lapas, TV red. Arvydas Reneckis ir Panevėžio „Apskrities žinių“ redaktorė Edita Taraškevičiūtė. Konferencijoje dalyvavo šventės komiteto pirm. Jūratė Budrienė, jos talkininkės: Birutė Jasaitienė, Alė Keželiene, Marija Kriaučiūnienė, Zigmas Degutis, keletas svečių ir „Grandinėles“ šokių grupė iš Panevėžio, su vadove Zita Rimkuvienė, iš Lietuvos atvykę į šventę.

Konferencija pradėjo Alė Keželiene pranešimu apie šventės ruošos eigą, pakviesdama pirmininkę Jūratę Budrienę. Toji pasidžiaugė gera organizacinio komiteto veikla, sklandžiais ruošos darbais, tačiau apgailestavo, kad šventės bilietų pirkimas atsilikęs apie dviem tūkstančiais nuo devynios šventės žiūrovų skaičiaus prieš ketvėrius metus. Šios šventės išlaidos yra mažesnės, negu praėjusio, tačiau pajamų dar gerokai trūksta, kad išieitų lygiomis. Spaudos ir radijo atstovams reikėtų dar smarkiai „patrimituoti“, kad į šventę liepos 6 dieną sukvieštų daugiau žiūrovų.

Konferencijos dalyviai pabendraavo ir su jau kelis kartus Europoje gastroliauvusiais „Grandinėles“ šokėjais bei šokėjomis, pirmą kartą Amerikos dangoraižyje. Svečių tarpe dalyvavo Arnoldas Vokietaitis ir Latvii Bendruomenės pirm. I. Bergmanis.

Br. Juodelis

Petras Bingelis, Tustin, CA, prie „Draugo“ laikraščio dviejų prenumeratų mokestio, dar pridėjo 100 dol. Pagalba dienraščiui yra labai įvertinama, aukotojas nepamainomai brangus jo draugas. Esame nuosirdžiai dėkingi už dovaną.

Lietuvos ir Kroatijos Olimpiniių krepšinio rinktiniių rungtynės įvyks sekmadienį, liepos 7 d., 1 v. p.p., Rosemont Horizon. Kas nori pasinaudoti autobusu į Rosemont Horizon ir atgal, taip pat dėl bilietų, skambinkite (312) 476-9100. Kaina 25 dol. asmeniui. Autobusas išvažiuoja 11 val. ryte nuo Liths Soccer Club – 2614 W. 69th St.



Panevėžio „Grandinėles“ šokėjai ir vadovai

LIETUVOS ŠOKĖJAI JIM THOMPSON PASTATE

Liepos 2-ąją galima būtų pavadinti ir Panevėžio „Grandinėles“ diena! Tą dieną „Grandinėles“ šokėjai, pasipuošę naujuteliais aukštais tautiniais rūbais, puikiai atliko jų pasirinktų šokių programą labai modernaus Illinois Center pastato aikštėje. Bet, apie viską iš eilės.

Patiame pastate, gerai matomoje vietoje, Marijos Kriaučiūnienės ir Paulinos Vaitaitienės jau liepos 1 d. buvo surota lietuvių liaudies meno parodėlė. Ten matėsi gražių lietuviškų plakatus, o vienas jų – dail. Jonyno plakatas, tapytas dar 1937 m. Po stiklu buvo meniškai išdėliotas mūsų figūrėlių liaudies muzikantų ansamblis, kuriame tautiškaiais rūbais figūrėlės „groja“ įvairiausiais liet. liaudies instrumentais: kanklėmis, ragais, skudučiais, dūdelėmis, skrabalais ir kt. Šio ansamblio kūrėja yra dail. Bakanauskienė. Matėsi „Kepurinės“ šokėjų ir „Suktinio“ poros, liet. kopytėlė ir meniškų gitarų dirbinių bei juostų. Idomi buvo ir dekor. figūrėlių grupė „Šeima eina grybauti“, kur – gintariniai vaikai ir grybai. Ten gulėjo ir P. C. Rice knyga apie gitarą „Amber“. Tą parodėlę tęsis iki penktadienio. Virš plakatų kabėjo gubernatoriaus portretas ir užrašas: „Sponsored by Governor Jim Edgar“. Ten besikalbant su parodėlės rengėjais, buvo matyti, kad daug kas parodėlę domėjosi ir grožėsi, o viena paties gubernatoriaus įstaigos tarnautoja, nuodugnai apžiūrėjusi parodėlę, sakė, kad visiems apie parodėlę pasakojanti ir kviečianti ją

pamatyti.

Kai laikrodžio rodyklė atėjo prie 12-tos, susirinkę lietuviai ėmė rūpintis, kad dar nematyti svečių iš Panevėžio. Kaip vėliau teko sužinoti, vairuotojas juos išlaipino visai prie kito pastato ir jie pėsti atėjo į Illinois Center. Viskas baigėsi gerai, nes jie ne tik atvyko, bet ir nuostabiai šoko.

Su „Grandinėle“ lietuviškai supažindino kartu atvykusi jauna žurnalistė Edita Taraškevičiūtė, o visus jos gražius žodžius tiksliai vertė Marija Kriaučiūnienė.

Po to jaunieji šokėjai (16-20 m.) pradėjo šokti ir užburė visus žiūrovus, kurių buvo gausiai prisirinkę. Jie pašoko „Kepurinę“, „Rolenderį“, merginų šokių „Pynimėlių“, „Šyvi“ ir „Minjoną“, „Senovinių fokstrotą“, „Jurginų valsa“, „Galalių gegužinę“ ir užbaigė „Jaunimėlin“.

Kaitrioje saulėje jie sukosi ir sudarinėjo įvairias šokių figūras – lengvai, grakščiai, tai lėčiau, tai vėl jaunatviškai smarkiai. Šoko vienos mergaitės ir kartu su jaunais vyrais. Jų šokių atlikimas buvo puikus, jautėsi puikių choreografas ir vadovės Zitos Rimkuvienės ranka!

Trumpai apie Panevėžio „Grandinėle“. „Ansamblis“ įkūrė ir dabartinę jos vadovę, Lietuvos kultūros žymunę, choreografe yra Zita Rimkuvienė. „Grandinėle“ yra 4 šokėjų grupės, nuo 6 iki 20 metų. Tai daugiau nei šimtas jaunųjų panevėziečių, kurie savo laisvalaikį paskyrė šokiui, rašoma informaciniame lankstinuke apie juos. Toliau rašoma, kad jie turi labai gausų ir įvairų repertuarą ir yra dalyvavę daugelyje įvairių švenčių. „Grandinėles“ ansamblis yra dalyvavęs visuotikoje tarptautinių šokių festivalių įvairiose šalyse ir yra apdovanotas daugelio konkursų diplomais ir garbės raštais. Bet jie pirmą kartą vieši JAV, čia atvykę savo jėgomis. Jų grupę sudaro 18 šokėjų, vadovė Z. Rimkuvienė ir žurn. E. Taraškevičiūtė. X Liet. taut. šokių šventei įsigijo naujus tautinius rūbus, kurie pagal autentiškus piešinius specialiai buvo užsakyti ir pasiūti. Mergaičių rūbai yra šviesūs: balto lino merėsukuotos palaidinukės ir prijuostės, žalia aksomo kilikėliai ir šviesūs, žalių raštų vilnoniai sijonai; karūnėlės papuoštos auksu ir įvairiaspalviais kaspinais. Vyru rūbai: balti marškiniai, vilnonės juostos liemenės, iš po kurių matosi taut. juosta ir smulkas rašto tamsesnės kelnės. Kai išsitariau, kad aukštačiai nešiodavę nagines, man paaiškino,

kad čia yra išeiginiai Aukštaitijos bajorų rūbai su pritaikytais batukais. Visa grupė vilkėjo vienodais rūbais, nes Lietuvoje taip priimta. Sakiau, kad jie šokių šventėje išvys beveik kiekvieną šokančią mergaitę su kitokiais rūbais, atspindinčiais jos tėvų giminės, ar gyvenvietės taut. rūbus, nes taip pabrėžiamas individualumas, kuris darniai šokio sukuryje susilieja į vieną puikų derinį. Bet panevėziečių naujieji tautiniai kostiumai švytėjo Lietuvos laukų ir padangės tyrumu!

Programą baigė E. Taraškevičiūtė, padėkodama lietuviškai visiems už atsilankymą. Jai ir vel vertėjavo M. Kriaučiūnienė.

Po to ir šokėjai, ir „viską užsi-rašantieji“ skubėjo į spaudos konferenciją, kuria surengė Alė Keželiene. JAV LB Kultūros t-bos pirmininkė Gražinos Liautaud rezidencijoje (Penthouse, Bloomingdale Building). Kai atvykome, ten jau buvo susirinkę nemažai spaudos, radijo ir kitų kultūrinių institucijų amerikiečių bei lietuvių atstovų, o taip pat ir Amerikos lietuvių TV pirm. A. Reneckis. Dalyvavo ir visa „Grandinėles“ grupė.

Ši spaudos konferencija buvo skirta X Liet. taut. šokių šventei. Kol visi susirinko, apžiūrėjome išdėstytą informacinę medžiagą bei nuotraukas, šnekučiavomės ir gardžiavomės Gražinos Liautaud paruoštais užkandžiais.

Alė Keželiene pakvietė Jūratę Budrienę, organizacinio komiteto pirmininkę, pakalbėti apie X taut. šokių šventę. Jūratė Budrienė pasidalino išpuoštais Argentinos, Brazilijos ir Lietuvos šokėjais. Jie visi gyvena Woodstock, kalba skirtingomis kalbomis, bet juos visus jungia liet. taut. šokio meilė! Ji sakė, kad šventėje dalyvauja 2,060 šokėjų. Jie šoks 23 šokius. Ji kalbėjo ir apie šios šventės darbus, organizacinį komitetą, jauniausią amžiumą, susidedantį iš 50 asmenų, kurių pirmą kartą vadovauja moteris. J. Budrienė tikisi, kad „tai bus šventė, kokios dar niekas nematė“. Ji taip pat išsamiai atsakė ir paaiškino iškelius klausimus, liečiančius šventės biudžetą, parduotus bilietus, pokylių, suvenyrus ir kt. Sakė, kad daro viską taupiai, bet kainos yra pakilę, lyginant jas su prieš 4 m. buvusiomis. Baigdama ji dėkojo visiems už dalyvavimą šioje spaudos konferencijoje, bet ypač dėkojo savo mamai (B. Jasaitienei), G. Liautaud, A. Keželienei ir savo jaunystės draugei J. Jensen.

J. Budrienė prašė visus kvieisti svečius į taut. šokių šventę, kad salė užsipildytų žiūrovais. A. Keželiene užbaigė konferenciją, padėkodama visiems atsilankiusiems ir ypač G. Liautaud.

Aldona Šmulkštienė



„Vejo“ tautinių šokių grupė, Champaign, IL. Ir šios gražios lietuviškos visus kviečia: ateikite į šventę.